

រួមគ្នាដើម្បីសុខភាពមាតា និង ទារក

TOGETHER

FOR HEALTHY MOTHERS AND BABIES

រួមគ្នាដើម្បីសុខភាពមាតា និង ទារក

TOGETHER

FOR HEALTHY MOTHERS AND BABIES

គម្រោង *Muskoka* បានចាប់ផ្តើមឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១០ នៅកិច្ចប្រជុំកំពូលឈ្មោះថា G8 នៅម៉ូស្កូកា ប្រទេស កាណាដា។ គម្រោងនេះបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងធ្វើអោយប្រសើរឡើងជាសកលនូវសុខភាពមាតានិងកុមារ ត្រឹមឆ្នាំ ពីរពាន់ដប់ប្រាំ ឱ្យស្របទៅតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិទីបួន និង ទីប្រាំ។ ដើម្បីចូលរួមក្នុងផ្នែកនេះ រដ្ឋាភិបាលអាស៊ីម៉ង់បានចូលរួមបង្កើត និង ផ្តល់ជាថវិកាចំនួនបួនរយលានអឺរ៉ូ ដល់គម្រោងម៉ូស្កូកាស្តីពី ផែនការគ្រួសារនិងសុខភាពមាតាដែលយកសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋានជាដើម ពីរពាន់ដប់ មួយដល់ឆ្នាំពីរពាន់ដប់ប្រាំ។ គម្រោងនេះបានពន្យារពេលក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពពីឆ្នាំ ពីរពាន់ដប់ប្រាំមួយដល់ ឆ្នាំពីរពាន់ដប់ប្រាំបួននូវថវិកាបន្ថែមចំនួន មួយរយអឺរ៉ូ។

THE MUSKOKA INITIATIVE was established in 2010 at the G8 Summit in Muskoka, Canada. Its aim was to improve universal maternal and child health care by 2015 in line with UN Millennium Development Goals 4 and 5. For its part, the German government established and committed €400 million to the Initiative on Rights-based Family Planning and Maternal Health, which initially ran from 2011 to 2015. The initiative has since been extended, with an additional €100 million per year, from 2016 to 2019.

The project „**Improving Maternal & Newborn Care in Cambodia**“ has been implemented by GIZ and is commonly referred to as **the Muskoka Project**.

បុព្វកថា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្តេជ្ញាចិត្តដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសុខភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងស្រ្តី និង កុមារចាប់ពីខែសីហាឆ្នាំ២០១២ ដល់ខែមេសាឆ្នាំ២០១៩។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់ជួស មុខអោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង អភិវឌ្ឍន៍អាណ្លឺម៉ង់ (BMZ) តាមរយៈ អង្គការ ជី អាយ ហ្សិត (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH បានធ្វើការជាមួយគ្នាដោយជោគជ័យក្នុងការពង្រឹងបន្ថែមនូវជំនាញធូប និង បុគ្គលិកសុខាភិបាលផ្សេងៗដែលបាននឹងកំពុងបម្រើការងារលើកម្ពស់សេវាសង្គ្រោះ បន្ទាន់ផ្នែកសម្ភពនិងការថែទាំទារកទើបនឹងកើត (EmONC) ក្នុងការផ្តល់ជូននូវ គុណភាពសេវាសុខាភិបាល និង ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវលទ្ធភាពទទួលបានការ ថែទាំសុខភាពសម្រាប់ក្រុមងាយរងគ្រោះ។ នេះគឺជាកិច្ចការមួយដែលស្របទៅនឹង គម្រោងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវផែនការសកម្មភាពសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ ផ្នែកសម្ភព និង ការថែទាំទារកទើបនឹងកើត (២០១៦-២០២០) និងផែនទីចង្អុលផ្លូវសម្រាប់ពន្លឺនិរតិ ការតំបន្តយអត្រាស្លាប់របស់មាតនិទារក (២០១៦-២០២០) ដែលមានបំណងកាត់ បន្ថយអត្រាស្លាប់របស់មាតាបន្ថែមទៀតឱ្យមកនៅត្រឹម១៣០មាតាស្លាប់ក្នុងកំណើតរស់ ១០០,០០០នាក់និងអត្រាមរណៈភាពរបស់ទារកមកត្រឹម១៤ទារកស្លាប់ក្នុងកំណើតរស់ ១,០០០នាក់ នៅឆ្នាំ២០២០ និងដើម្បីពង្រឹងគុណភាពសេវាសុខាភិបាលក៏ដូចជាផ្នែក សម្ភពសង្គ្រោះបន្ទាន់និងការថែទាំទារកទើបកើត។

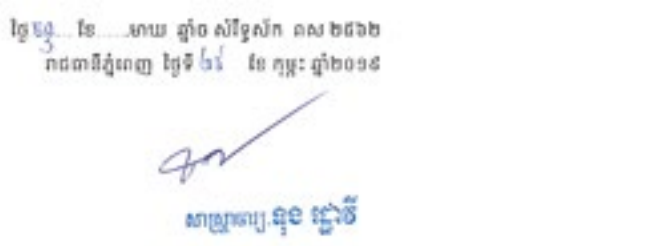
តាងនាមឱ្យរដ្ឋមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក ខ្ញុំសូមយកឱកាសនេះ អបអរសាទរចំពោះគម្រោង ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការថែទាំសុខភាពមាតានិងទារកនៅ កម្ពុជារបស់អង្គការ ជី អាយ ហ្សិត តាមរយៈធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវចំណេះដឹង ទំនុកចិត្ត និង ជំនាញបច្ចេកទេសដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាល។

គម្រោងបានណែនាំនូវការរៀនអំពីរបៀបថ្មីដូចជា៖ បន្ទប់អនុវត្តជំនាញគ្លីនិក បង្កើតផ្ទាល់នៅនឹងកន្លែងការងារ និងសម្ភារជំនួយផ្សេងៗដើម្បី ឱ្យប្រាកដថាអ្នកផ្តល់សេវា សុខាភិបាលមានសម្ភារគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បន្តអនុវត្តជំនាញនិងប្រសើរឡើងផ្នែក សមត្ថភាព និង ទំនុកចិត្ត។ គម្រោងបានផ្តល់ជូននូវបន្ទប់អនុវត្តជំនាញគ្លីនិកចំនួនប្រាំ ដែលធ្វើឱ្យបុគ្គលិកសុខាភិបាលមានឱកាសក្នុងការអនុវត្តជំនាញដែលពួកគេត្រូវការដើម្បី សង្គ្រោះ បន្ទាន់ផ្នែកសម្ភពនិងការថែទាំទារកទើបកើត។

ជាមួយនឹងការបង្កើតដែលមានរយៈពេលជាង ៣០០០ ម៉ោង និង កិច្ចប្រជុំបច្ចេកទេសជា ច្រើនដូចជាប្រជុំក្រុមសម្ព័ន្ធជួបប្រជុំក្រុមការងារស្នូលរបស់មន្ទីរពេទ្យខេត្តសម្រាប់ការ ថែទាំទារកជាសារវន្តទើបនិងកើតបានធ្វើឱ្យបុគ្គលិកសុខាភិបាលមានការផ្លាស់ប្តូរនូវ បទពិសោធន៍ផ្ទៃបច្ចេកទេសសុខភាពមាតានិងទារក។ ជាមួយគ្នានោះផងដែរគម្រោងក៏ បានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវជំនាញសម្របសម្រួលនិងទំនុក ចិត្តរបស់ធូបគិលានុបដ្ឋាក-យីកា និង វេជ្ជបណ្ឌិត ។

ឆ្លើយតបទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់សុខភាពបន្តពូជនិងសុខភាពផ្លូវ ភេទ(២០១៧-២០២០) ស្តីអំពីការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងការយល់ដឹងពីផែនការគ្រួសារ ក្នុងចំណោមក្រុមងាយរងគ្រោះដូចជាជនពិការ គម្រោងបានផ្តល់ជូននូវវគ្គបណ្តុះ បណ្តាលដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាលជាង២៧០នាក់ស្តីអំពីចំណេះដឹងទាក់ទងនឹង ពិការភាព និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់ជនមានពិការភាពជាង៤០០នាក់អំពីសិទ្ធិ និង សុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពបន្តពូជ។ លើសពីនេះទៀតតាមរយៈបុគ្គលិកសុខាភិបាល គម្រោងបានអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់អប់រំសុខភាពដល់ភូមិចំនួន២៦០០ភូមិដែល មានគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវឥរិយាបថស្វែងរកសេវាសុខភាពរបស់ស្ត្រីក្នុងវ័យ បន្តពូជនិងក្រុមគោលដៅផ្សេងទៀតគម្រោងបានអនុវត្តនៅខេត្តចំនួនបួនរួមមានខេត្ត កំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តកំពត និងខេត្តកែប។ តាមរយៈការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិក សុខាភិបាលនៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ស្រុកនិងថ្នាក់សហគមន៍គម្រោងបានជួយធ្វើឱ្យមាន និរន្តរភាពក្នុងការផ្តល់សេវាប្រកបដោយគុណភាពនិងបានទទួលស្គាល់ពីអ្នកទទួលសេវា ព្រមទាំងអ្នកផ្តល់សេវាសុខាភិបាលក្នុងខេត្តទាំងនេះផងដែរ។សៀវភៅឯកសាររូបថតនេះ ផ្តល់នូវការយល់ដឹងពីការងារ និង លទ្ធផលរបស់គម្រោង។

ខ្ញុំសូមសំដែងនូវការកោតសរសើរដល់អង្គការ GIZ និងក្រុមការងារ ចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តប្រកបដោយ ស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការអនុវត្តគម្រោងដោយជោគជ័យ។ ខ្ញុំសូមអបអរសាទរដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង អភិវឌ្ឍន៍អាណ្លឺម៉ង់ (BMZ) និងជាពិសេស GIZ GmbH និងដៃគូអនុវត្តន៍គម្រោង GFA Consulting Group សម្រាប់ការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង និង សូមជូនពរសូមឱ្យមាន ជោគជ័យគ្រប់ការកិច្ច។

FOREWORD

The Royal Government of Cambodia is committed to improve the health and well-being of the Cambodian population, including women and children. Between August 2012 and April 2019, the Royal Government of Cambodia and the Federal Government of Germany, represented by the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) through Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, have worked together successfully to further strengthen the capacity and skills of midwives and other health staff working in the field of emergency and newborn care (EmONC) to provide quality health services, and to improve access to health care for vulnerable groups. This is in line with the Emergency Obstetric and Newborn Care Improvement Plan (2016-2020) and the Fast Track Initiative Roadmap for Reducing Maternal and Newborn Mortality (2016-2020), which aim is to further reduce maternal mortality to 130 per 100000 live births and newborn mortality to 14/1000 by 2020 and to increase the quality and coverage of emergency obstetric and newborn care.

On behalf of the National Maternal and Child Health Center I would like to take this opportunity to congratulate the GIZ “Improving Maternal and Newborn Care in Cambodia” project for its excellent and valuable efforts in improving the knowledge, confidence and skills of health workers.

The project introduced innovative learning methods such as skills laboratories, on-the-job coaching and job-aids helping to ensure that health workers could practice continuously and improve their ability and confidence.

The project has operationalized 5 skills laboratories providing health staff opportunities to practice skills needed for emergency obstetric and newborn care. Along with supporting more than 3,000 hours of coaching, and numerous technical meetings of Midwifery Coordination Alliance Teams (MCATs), Hospital Core Team (HCT) for essential newborn care.

Against the backdrop of the National Strategy for Reproductive and Sexual Health (2017-2020), which calls for improved family planning awareness amongst vulnerable groups such as persons with disabilities, the project has successfully trained more than 270 health workers on disability awareness, and also trained more than 400 persons with disabilities on sexual and reproductive health and rights. Moreover, the project has, through health providers, impacted more than 2600 villages through its health promotion activities, aimed at improving the health seeking behavior of women in child bearing age, and other target groups.

The project has worked in the four provinces of Kampong Thom, Kampong Speu, Kampot and Kep. By building capacities of health staff at provincial, district and community level, the project has had a sustainable impact on the quality of health service provision, and this has also been acknowledged by the beneficiaries and healthcare providers in these provinces.

This photo-documentary, provides us with glimpses of the work and impact of this project, and I would like to express our appreciation towards GIZ and the project team for their consistent and efficient hard work and perseverance.

មុខកថា

ប្រទេសកម្ពុជាបានសម្រេចនូវភាពវិវឌ្ឍយ៉ាងលឿនក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសុខភាពមាតា និង កុមារក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ។ សុខភាពសុខភាពជាតិបានបង្ហាញអំពីភាពប្រសើរឡើងនូវឱ្យ ចាប់អារម្មណ៍ ក្នុងការទទួលបានសេវាសុខភាពបន្តពូជ មាតា និង កុមារ។ លទ្ធផលនេះ សម្រេចបាន ដោយសារតែមានការប្តេជ្ញា ចិត្តខ្ពស់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបាននូវសេវាប្រកបដោយគុណភាព និង សមភាពនៃការ ផ្តល់សេវាសុខភាពដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។

អង្គការ ជី អាយ ហ្សិត (GIZ) តាងនាមឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីម៉ង់ (BMZ) បាននឹងកំពុង គាំទ្រដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៤។ ភាពជាដៃគូនេះបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងរួមគ្នាដើម្បីលើក កម្ពស់គុណភាព និង លទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសុខភាពដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ។

គម្រោង “ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការថែទាំមាតានិងទារក” គឺជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីគាំពារសុខភាព សង្គមអាស៊ីម៉ង់ដែលបានអនុវត្តគម្រោងដោយជោគជ័យចាប់ពីខែសីហាឆ្នាំ ២០១២ រហូតដល់ខែមេសាឆ្នាំ ២០១៩ នៅខេត្តកំពត កំពង់ស្ពឺ កំពង់ធំ និង កែប។ គម្រោងបានរួមចំណែកដល់នៃការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់ សុខភាពមាតា និង ផែនការសកម្មភាព ពង្រឹងសមត្ថភាពនិងជំនាញរបស់ឧបករណ៍បុគ្គលិកសុខភាពមេរៀន ទៀតក្នុងការផ្តល់សេវាសុខភាពប្រកបដោយគុណភាព និង បង្កើនលទ្ធភាពទទួលបាននូវសារៈសំខាន់នៃ សេវាថែទាំសេសស្តោតលើសមាជិកក្រុមងាយរងគ្រោះរួមមានជនពិការ។

ឆ្លៀតក្នុងនិកាសដ៏មានតម្លៃនេះ ខ្ញុំបាទសូមសម្តែងនូវការដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាក្នុងការកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងគាំទ្រដ៏មានតម្លៃរបស់ពួកគាត់ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ។ ស្ថិត ក្នុងបែបបទនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ដ៏ជោគជ័យនេះ អង្គការ GIZ បានធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ ក្រសួង

សុខភាពមាតានិងទារកនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀតដើម្បីដោះស្រាយនូវបញ្ហាពិការភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពស្ត្រី និង កុមារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ឯកសាររូបថតនេះបង្ហាញពីគន្លឹះនៃសមិទ្ធផលរបស់គម្រោងក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ ខ្ញុំសូមអរមរ សាទរដល់ក្រុមការងារ និង ដៃគូទាំងអស់ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ខេត្តក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីឱ្យគាំទ្រ និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយទំនុកចិត្តដែលនាំឱ្យគម្រោងនេះទទួលបាននូវជោគជ័យដ៏ក្រចកក្រាម។

បណ្ឌិត ហ្វេន អៀង អ៊ាណឺ

នាយកអង្គការ ជី អាយ ហ្សិត ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា

Foreword

By Country Director, GIZ, Cambodia

Cambodia has made substantial progress in improving maternal and child health in recent years. National health indicators demonstrate the impressive improvements in access to reproductive, maternal, and child health services. This progress has been driven by the commitment of the Royal Government of Cambodia to increase the access, coverage, quality, and equity of health service delivery for the population.

The Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, on behalf of the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) has been supporting the Royal Government of Cambodia since 1994. This partnership is underlined by the joint objective to improve the quality and affordability of health services for poor and vulnerable people.

The “Improving Maternal and Newborn Care” Project is part of the Cambodian-German Social Health Protection Programme and has been successfully implemented from August 2012 until April 2019 in the provinces of Kampot, Kampong Speu, Kampong Thom and Kep. It has contributed to national health strategies and action plans, strengthened the capacity and skills of midwives and other health staff to provide quality health services and thus improved access to essential health care services with a particular focus on members of vulnerable groups, including persons with disabilities.

I would like to take this opportunity to express our gratitude to the Royal Government of Cambodia for their valuable cooperation and support throughout these years. In the truest form of development cooperation, GIZ has been closely working with the Ministry of Health at national and sub-national levels as well as other governmental and non-governmental partners to address the government’s priorities concerning the health of women and children in Cambodia.

This photo documentary highlights the key achievements of the project, during a journey which has been made over the last years. I would like to congratulate the project team, and all our esteemed partners at the national and provincial level for their efforts, support and trustworthy cooperation which led to the success of this project.

Dr Günter Riethmacher

សេចក្តីផ្តើម

ប្រជាពលរដ្ឋនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានរស់នៅផ្សារផ្ទះប្រចាំជីវិតរបស់ពួកគេទៅនឹង អបិយជំនឿនានា។ «ទំនៀមទម្លាប់» និង «វប្បធម៌» គឺជាពាក្យដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ ក្នុងកិច្ចសន្ទនាជាញឹកញយ ជាពិសេសសម្រាប់ ប្រារព្ធពិធីផ្សេងៗ។

ពេលវេលាដែលស្ត្រីចាប់ផ្តើមមានផ្ទៃពោះ ជាពេលវេលាដ៏សំខាន់សម្រាប់ក្រសួងក្នុង ជីវិតរបស់ក្រុមគ្រួសារនីមួយៗ។ ស្ត្រីតែងតែវិលត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញ ក្នុងគោល បំណងទៅស្នាក់នៅមួយរយៈពេលជាមួយឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ ដើម្បីឱ្យពួកគាត់ជួយមើល ថែទាំក្នុងអំឡុងពេលក្រោយសម្រាល។ បងប្អូន សាច់ញាតិក៏ដូចជាអ្នកជិតខាង និងមកជួបជុំគ្នា មកសួរសុខទុក្ខ ស្ត្រីក្រោយសម្រាល ហើយផ្តល់នូវ យោបល់ ផ្សេងៗដែលត្រូវបានផ្តល់តៗគ្នាពីម្តាយទៅកូនអស់ជាច្រើនជំនាន់។

យោបល់ទាំងនេះ មានទាំងតំណាងអារម្ភប្រចាំថ្ងៃ និងឱសថផ្សំដោយខ្លួនឯងនៅផ្ទះ ដែលអាចធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព ជីវិតម្តាយ និងទារក។

ជាឧទាហរណ៍ ដុតថ្ម ស្លុំពោះក្រោយពីសម្រាលកូនរួចត្រូវបានគេជឿថា នឹងអាចជួយ បន្តិចស្បែកពោះក្រោយពីសម្រាល។ ផ្ទុយទៅវិញការសង្កត់ថ្មក្តៅលើពោះផ្តល់ផល ប៉ះពាល់ដល់ការហូរឈាមបន្ទាប់ពីសម្រាលរួច។ វាធ្វើឱ្យឈាមនៅក្នុងស្បូនកក ដែល បណ្តាលឱ្យមានកំណាចឈាមធ្ងន់ធ្ងរ។ ជួនកាល វាអាចធ្វើឱ្យមានការហូរឈាមច្រើន បន្ទាប់ពីសម្រាល (Postpartum Hemorrhage) ដែលជាមូលហេតុចំបងនៃអត្រា មរណភាពមាតានៅប្រទេសកម្ពុជា។

បើសិនជាមិនធ្វើតាមទំនៀមទម្លាប់ទេនោះនឹងត្រូវបានគេជឿថានឹងមានរឿងមិនល្អ ឬ គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗដោយហេតុ។ ឱសថ និង វិធីព្យាបាលពីប្រទេសលោកខាងលិច មាន ការលំបាកក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់របស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ។ បើសិនជាអាយុគាត់កាន់តែ ចាស់ គាត់កាន់តែមានការលំបាកទៅរកសេវាព្យាបាលនៅមណ្ឌលសុខភាព។ ស្ត្រីភាគច្រើនជ្រើសរើសសម្រាកនៅផ្ទះក្រោយសម្រាលរួច ដែលធ្វើឱ្យពួកគេ ងាយប្រឈមនឹងការឆ្លងមេរោគ ឬ ជំងឺផ្សេងៗ។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះក៏ដូចគ្នាដែរ។ កាលជាងមួយទសវត្សកន្លងមកនេះ ស្ត្រីមួយចំនួនធំមិនត្រឹមតែមិនទៅមណ្ឌលសុខភាព ដើម្បីពិនិត្យ ថែទាំសុខភាពប៉ុណ្ណោះទេ ព្រមទាំងជ្រើសរើសសម្រាលកូននៅផ្ទះជាមួយ ឆ្មបបុរាណនៅតាមតូម៉ិឃុំ របស់គាត់ទៀតផង។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនូវគោលនយោបាយស្តីពីការថែទាំសុខភាព មាតា និង ទារកដើម្បីហាមឃាត់ការសម្រាលកូននៅតាមផ្ទះហើយលើកទឹកចិត្ត ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យមកប្រើប្រាស់សេវាសុខាភិបាលដែលមានបុគ្គលិកប្រកបដោយជំនាញ និង វិជ្ជាជីវៈច្បាស់លាស់។ ដោយហេតុថា មានអត្រាមរណភាពខ្ពស់ក្នុងការ សម្រាលកូននៅតាមផ្ទះដែលបណ្តាលមកពីកង្វះអនាម័យ ខ្វះសម្ភារ និងបច្ចេកទេស ជួយសង្រ្គោះបន្ទាន់ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ។

ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមផ្ទះមកប្រើប្រាស់សេវាសុខាភិបាលដែលមានបុគ្គលិកប្រកបដោយ ជំនាញ និង វិជ្ជាជីវៈជួយប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់បុគ្គលិកជំនាញវិជ្ជាជីវៈ។

CULTURAL BACKGROUND

Cambodia is an old kingdom whose people have woven their everyday lives with beliefs and superstitions. The word tradition and culture are used casually in conversations, especially during celebrations.

Pregnancy is a precious time in a family's life. The women usually travel back to their hometown to stay with their parents, so they can look after the expected baby and of course, the women themselves. Family members and neighbors would gather around to offer various advice that had been handed down from mother to daughter for many generations.

The advice ranges from dietary restrictions and suggestions to home remedies which could impose fatal dangers to the mother and child's health.

For example, it was believed that positioning a heated stone on a postpartum woman's stomach could help flatten the loose skin that had previously embraced her baby during the pregnancy. However, the application of asserted pressure and high temperature actually intervene with bleeding after birth, causing the blood to clot, therefore leading to complications and sometimes, postpartum hemorrhage, one of the most common causes of maternal mortality in Cambodia.

Western medicines and practices often have had a hard time penetrating the habits of Cambodian people. Many would rather stay home and wait for the body to fight whatever is happening to their body. It is the same with pregnant women. Just a little more than a decade ago, a high percentage of women would not go to a health center for regular check up, and also they also would rather have a home birth assisted by a village traditional birth attendant, rather than going to a health facility.

Since there has been very high mortality and morbidity rates in home deliveries due to the lack of hygiene and professional emergency response techniques, the Royal Government have updated the Mother and Child Care policies to discourage home births and encourage people to use the services of professional staff, which are constantly updated.

ជម្រើសមួយដ៏ត្រឹមត្រូវ

តាមផ្លូវស្ងាត់ជ្រងំលើកលែងតែសម្លេងចម្រុះត្រៃស្រកយំមុនពេលថ្ងៃលិចនៅម៉ោង ៦ ល្ងាចនាថ្ងៃសៅរ៍ នៅភូមិពងទឹក។ អ្នកភូមិពងទឹកបានសម្រាកពីការងារ ហើយស្រួតដំណើរទៅផ្ទះដើម្បីពិសារអាហារពេលល្ងាច។ មីងនារី និងកូនស្រីរបស់គាត់ឈ្មោះគន្ធាកំពុងតែអង្គុយនៅតុក្រោមផ្ទះឈើរបស់ពួកគាត់ ដើម្បីពិសារបាយល្ងាចជាមួយសម្លកក្រូច និងត្រីចៀន។ ប្តីរបស់មីងនារី កំពុងតែបោចស្មៅបង្កើយ នៅសួនបន្លែក្រោយផ្ទះ។ ឯកូនប្រុសរបស់មីងនារីកំពុងតែមាញឹកធ្វើការនៅរោងចក្រ។ គាត់នឹងដឹងទុកនូវរោងចក្រវិលមកផ្ទះវិញនៅពេលយប់បន្តិច។

គន្ធាចង់ហូបផ្លែម្នួលណាស់ ប៉ុន្តែមីងនារីហាមនាងថា៖ «កុំហូបហិរពេក វាមិនល្អទេសម្រាប់កូនក្នុងផ្ទៃ! ហើយទុកត្រីខ្លះឱ្យខ្ចីពុកឯងផង។ គាត់ខំរកមក!»

គ្រួសារមីងនារី កំពុងតែសប្បាយចិត្ត ព្រោះគន្ធាកំពុងតែមានផ្ទៃពោះ។ នាងមានអាយុ ២៦ឆ្នាំ ហើយរៀបការជាមួយ ដាក់ បាន១ឆ្នាំហើយ តែទើបតែឆ្នាំនេះទៅដល់ពួកគេសម្រេចចិត្តយកកូន។ ដាក់មានអាយុ៣៥ឆ្នាំហើយ គាត់ពិការដើមទាំងខាងស្តាំ គាត់ខ្លាចកូនៗ គាត់កើតមកពីការដៃ ហើយគាត់មិនចង់ឱ្យកូនៗរបស់គាត់ឆ្លងកាត់ការរើសអើងដូចដែលគាត់បានឆ្លងកាត់ ព្រោះតែគាត់ពិការ។

យ៉ាងណាមិញ គ្រួសារនេះកំពុងតែខ្វះខាតប្រាក់ បានមួយពេលអត់មួយពេល។ ពួកគាត់បានសន្សំលុយបន្តិចបន្តួចដើម្បីជូនគន្ធាទៅសម្រាលកូននៅមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត។ ដាក់ ចង់ឱ្យគន្ធាសម្រាលកូនដោយសុវត្ថិភាពខ្ពស់បំផុត ហើយគាត់ជឿជាក់លើតែមន្ទីរពេទ្យខេត្តទេ។ ម្យ៉ាងទៀត មិត្តភក្តិរបស់គន្ធាបានប្រាប់នាងថា មណ្ឌលសុខភាពពងទឹកពុំមានអនាម័យគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ហើយមិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះបុគ្គលិកពេទ្យនៅទីនោះមិនសូវគោរពគ្នាទេ។

ចំណែកឯមីងនារីវិញ គាត់បានប្តឹងប្រាក់កាសខ្លាំងណាស់។ ថ្ងៃមុន គាត់បានប្រាប់ពិតប្រាកដដល់គាត់ទៅអ្នកជិតខាងដែលមកទិញគ្រប់ពិស្តរបស់គាត់។ ស្រ្តីដែលជាអ្នកជិតខាងម្នាក់នេះ ទើបតែនឹងសម្រាលបានកូនប្រុសយ៉ាងញាស់មួយនៅមណ្ឌលសុខភាពពងទឹក។ គាត់បានប្រាប់ទៅមីងនារីវិញថាខុសពីម្នាក់ដទៃទាំងពួង មណ្ឌលសុខភាពពងទឹកតាមពិតទៅមានសេវា និង អនាម័យល្អខុសពីមុនឆ្ងាយណាស់។ ពេលឮដូចនេះ មីងនារីនៅតែសង្ឃឹយតែគាត់ចង់ឃើញដាក់ស្តែង។ បើសិនជាគន្ធាសម្រាលកូននៅមណ្ឌលសុខភាពពងទឹក គ្រួសារគាត់អាចសន្សំប្រាក់បានច្រើនដែរពីការចំណាយក្នុងការធ្វើដំណើរ។

ពេលស្តាប់ឮដូច្នោះ មីងនារីមានសង្ឃឹមឡើងវិញ។ គាត់រាយការប្រាប់កូនស្រីគាត់ក្លាមនៅពេលពិសារអាហារពេលល្ងាច ហើយគន្ធាក៏បានយល់ព្រមថានឹងទៅមើលមណ្ឌលសុខភាពពងទឹកនៅថ្ងៃស្អែក។

ម៉ែថាយើងគួរតែទៅមើលសិនមើល។ បើសិនជាសម្រាលកូនអស់តែប្រាំម៉ឺនរៀលមែន យើងអាចទុកប្រាក់សន្សំដែលនៅសល់សម្រាប់ធ្វើផ្ទះ។ បើសិនជាយើងអត់ចូលចិត្តមណ្ឌលសុខភាពពងទឹក យើងអាចទៅកំពតបាន។ តែម៉ែលឺគេថាមាន កម្មវិធីពិនិត្យពិការភាពទៀតហ្ន៎។ ដាក់ប្រហែលជានឹងចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងហើយ។»

ទោះបីជាមុនដំបូងគន្ធានៅរាក់រើចិត្ត តែម្តាយគាត់តែងតែគិតត្រូវជានិច្ច។ ម្យ៉ាងទៀតលុយដែលនាង និងប្តីនាងបានសន្សំពេញមួយឆ្នាំនេះគឺគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់តែថ្លៃធ្វើដំណើរ និងថ្លៃស្នាក់នៅ ល្បួបចុកបានត្រឹមតែបីថ្ងៃនៅកំពតតែប៉ុណ្ណោះ។

ពេលដាក់មកដល់ផ្ទះវិញនៅយប់នោះ គន្ធាបានប្រាប់គាត់ពីកិច្ចសន្ទនាកាលពីក្បាលព្រលប់។ ដាក់ចាប់អារម្មណ៍នឹងសកម្មភាពពិនិត្យពិការភាពមែនទែន ហើយបានយល់ព្រមថានឹងទៅមើលមណ្ឌលសុខភាព។ ទោះបីជាគាត់មិនបានសន្យាថានឹងដូចវត្តដាយៗក៏ដោយ គាត់ក៏ចង់ទុកលុយសន្សំនោះទុកសម្រាប់ធ្វើផ្ទះមុនពេលដើរវិញមកដល់ដែរ។

ថ្ងៃបន្ទាប់មក ដាក់ជិះម៉ូតូកង់បីដែលខ្ចីពុកគន្ធាបានធ្វើឱ្យទុកឧបគន្ធា និងម្តាយក្មេក។ ក្នុងរយៈពេលដប់ប្រាំនាទីពួកគេបានធ្វើដំណើរទៅដល់មណ្ឌលសុខភាពពងទឹក។

ដោយមានការរំកិលចិត្ត ពួកគេត្រូវបានស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅពីបុគ្គលិក និងឧបមណ្ឌលសុខភាព ព្រមទាំងផ្ទាំងបង្ហាញព័ត៌មាននានានៅលើជញ្ជាំង។ ដាក់ និងគន្ធាអង្គុយនៅកន្លែងរង់ចាំដែលមានអនាម័យល្អហើយមីងនារីដើរមើលជុំវិញអគារមណ្ឌលសុខភាព។ គាត់ប្រទះឃើញមានដបអាកុលសំរាប់លាងដៃកំចាត់មេរោគដាក់នៅជាប់ទ្វារគ្រប់បន្ទប់ ហើយមានឧបម្ភាក់បង្រៀនគាត់ឱ្យចេះពីរបៀបលាងសំអាតដៃ។

ពេលគាត់ដើរទៅដល់កន្លែងរង់ចាំវិញ គាត់ឃើញគន្ធាអង្គុយជុំវិញអ្នកត្រូវពេទ្យឧបម្ភាក់ជាមួយនិងស្រ្តីមានផ្ទៃពោះដទៃទៀត។ អ្នកត្រូវពេទ្យឧបម្ភាក់នេះកំពុងតែណែនាំម្តាយវ័យក្មេងទាំងនេះអំពីរបៀបថែទាំខ្លួនប្រាណនិងរក្សាគុណសុខភាព (ANC) ដោយបង្ហាញសៀវភៅពណ៌ផ្កាឈូកជាមួយនិងរូបភាពផ្សេងៗ។ គាត់អង្គុយជិត ដាក់ ដើម្បីស្តាប់គេពន្យល់ព្រោះគាត់ពុំដែលបានដឹងពីអ្វីៗទាំងនេះទេ។

នៅពេលដែលការបង្រៀនបានបញ្ចប់ហើយ អ្នកត្រូវពេទ្យឧបម្ភាក់ដែលសួរសំណួរទៅដល់ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះព្រមទាំងមីងនារីដើម្បីដឹងថាគាត់យល់បានប៉ុណ្ណា ហើយតើពួកគាត់ធ្លាប់បានមកពិនិត្យផ្ទៃពោះដែរឬទេ។ ដោយសារគន្ធាពុំដែលបានពិនិត្យផ្ទៃពោះពីមុនមក គាត់ក៏រៀបរាប់ពីការបង្រៀននិងអញ្ជើញនាងឱ្យចូលពិនិត្យ។

គន្ធារាងកាយបន្តិច ប៉ុន្តែអ្នកត្រូវពេទ្យឧបម្ភាក់បានប្រាប់ថាគ្មានអ្វីគួរឱ្យខ្លាចទេ។ គាត់បានប្រាប់ពីហេតុផលនៃការពិនិត្យសម្តែងឈាម និងជឿទម្រង់ហើយពន្យល់ប្រាប់នាងអំពីសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ហើយនិងសារៈសំខាន់របស់វា។ គន្ធារើភ័យចិត្តណាស់នៅពេលបានឮសូរសម្លេងបេះដូងរបស់ទារកក្នុងផ្ទៃតាមរយៈឧបករណ៍ស្តាប់ចង្វាក់បេះដូងរបស់អ្នកត្រូវពេទ្យ។

នៅពេលដែលឃើញថាអ្នកត្រូវពេទ្យឧបម្ភាក់ចិត្តល្អ ហើយរាក់ទាក់ជានិច្ច មីងនារីនិងកូនស្រីក៏សម្រេចចិត្តទៅសុំឱ្យឧបម្ភាក់ទៅមើលបន្ទប់សម្រាល និងបន្ទប់ព្យាបាលផ្សេងៗទៀត។ ពួកគេទាំងពីរនាក់ បានឃើញថាមណ្ឌលសុខភាពនេះពិតជាមានអនាម័យមែន ជាពិសេសមានបង្អួចស្អាត ហើយនិងសម្ភារពេទ្យគ្រប់គ្រាន់ព្រមទាំងមានផុងសម្រាប់លាងឱ្យស្អាតដើម្បីញែកសម្រាប់ទៀតផង។

នៅពេលត្រូវបង់លុយសម្រាប់ថ្លៃសេវាកម្ម ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលណាស់ ព្រោះការពិនិត្យ ANC ត្រឹមតែ 3000 រៀលប៉ុណ្ណោះ។ ដោយឃើញតម្លៃទាប គន្ធាបានសួរទៅបេឡាករថាតើសម្រាលកូននៅទីនេះនឹងត្រូវចំណាយអស់ប៉ុន្មាន។ បេឡាករក៏បង្ហាញតារាងតម្លៃដែលបង្ហាញថាមានតម្លៃត្រឹមតែ ប្រាំមួយម៉ឺនរៀលតែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែដោយសារ ដាក់មានកាយសម្បទាពិការ ថ្លៃសេវាកម្មសម្រាលកូនគឺមិនគិតថ្លៃសម្រាប់គ្រួសារនេះទេ។

គន្ធានិងម្តាយរបស់នាងញញឹមដាក់គ្នាទៅវិញទៅមកនៅពេលពួកគេដើរទៅកន្លែងដែលដាក់ កំពុងរង់ចាំហើយប្រាប់គាត់ពីដំណឹងល្អនេះ។ ពួកគេឃើញថាគាត់ក៏សប្បាយចិត្តដែរ ដោយសារតែគាត់ត្រូវបានអ្នកត្រូវពេទ្យម្នាក់បង្ហាញផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយអំពីកម្មវិធីពិនិត្យពិការភាព ហើយបានប្រាប់គាត់ថាទារកដែលទើបនឹងកើត នឹងអាចត្រូវបានពិនិត្យរកមើលពិការភាព។

ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើដំណើរទៅផ្ទះវិញ ពួកគេបាននិយាយគ្នាអំពីភាពងាយស្រួលរបស់ពួកគេ ដោយមានមណ្ឌលសុខភាពពងទឹក ហើយសម្រេចចិត្តផ្លាស់ប្តូរផែនការរបស់ពួកគេ។ ពួកគេពិតជាសប្បាយរីករាយណាស់ហើយរង់ចាំទទួលបាននូវការសម្រាលកូនដោយសុវត្ថិភាព ក៏ដូចជាការសន្សំប្រាក់ខ្លះសម្រាប់ជួសជុលផ្ទះ និងទិញគ្រាប់ពូជសម្រាប់ស្តុកសម្រាប់សុខភាពពួកគេ។

MAKING THE RIGHT CHOICE!

It was 6 on a Saturday evening. The roads were quiet except for the sound of crickets announcing the sunset. It was dinner time, and the villagers of Pong Teok stopped what they are doing and went back home. Neary and her daughter Kunthea were sitting at a table in the shade of their small wooden house, enjoying some soup and fried fish that Neary's husband had caught. He was finishing pulling weeds at their tiny vegetable garden behind the house. Neary's son in law was still working and would come home tomorrow in one of the trucks, the factory where he works sends.

As Kunthea was putting some chilli in her soup, Neary held her hand to stop her. "Don't make it too spicy, you know it's bad for the baby! And save some fish for your father."

They were a happy family because Kunthea is expecting her first baby at 26 years old. She had been married to 35 year old Dara for 6 years, but finally this year they decided to have their first baby. With only one leg, Dara

did not want his would be child to go through the same discrimination he did, for being disabled.

The whole family had been saving every bit of money to bring Kunthea to a hospital in Kampot to have her baby delivered. Dara wanted a safe delivery for his wife, and he only trusted the Kampot Hospital. At the same time, Kunthea's friends told her that the Health Center at Pong Teok was not a suitable facility for delivering their beloved new family member. It was supposedly dirty and the staff were rumored to be rude.

Neary, however, was very concerned about their budget. A few days ago, she expressed this to a neighbor who had come to buy some of their home grown eggplants. The younger woman had recently given birth to a beautiful son at the Pong Teok Health Center. She told Neary that contrary to her assumptions, the quality of the services provided at the health center has vastly improved. Skeptical about how they would be welcomed at the health center, she still could not help but feel curious. It could save them a lot of money, especially on transportation if they could have a delivery in the commune they live in.

Encouraged from her encounter, Neary could not wait for dinner time. As soon as they started eating, she mentioned it right away, and managed to convince Kunthea to pay a visit to the health center the next day.

"I think it's worth taking a look. If the delivery fee is really only 60,000 Riel it would save a lot of money, and we could use the money saved to fix the house. If we don't like it, we can still go to Kampot, but I heard there is a new disability screening program. Dara will be interested in that."

Initially, Kunthea seemed skeptical and hastily dismissed the proposition. However, her mother had always been right. Besides, the money that she and her husband had been saving for the whole year was barely enough for the anticipated cost of transportation and merely three days of accommodation and food in Kampot.

Later that night, after Dara had come home and eaten, she briefed him about the conversation. He was convinced by the disability screening program that the health center would provide for the baby, and agreed to go. Even though he could not promise that he will change his mind easily, he would love to have the house fixed before the rainy season.

The next day, on a three wheeled motorbike that Neary's husband modified for Dara, Kunthea was seated in the middle of the mother and her husband who was driving, and they headed on the 15 minutes drive to the health center.

Their hesitation was met by the warm smiles of the midwives and staff as well as colorful posters. Dara and Kunthea sat at the waiting area which was surprisingly clean, Neary decided to take a look around the facility. She spotted a bottle of liquid disinfectant close to every door and was told by a nurse what it was and how it was used.

When she wandered back to the waiting area, she saw her daughter and the other few pregnant ladies gathered around a midwife who was holding a pink booklet which contained colorful illustrations. As she sat next to Dara and listened, she found out that the midwife was teaching the ladies about Ante Natal Care (ANC). It was quite interesting to listen to because a lot of things were previously not known to Neary at all.

When the session finished, the midwife asked some questions, and walked out of the circle towards Neary to ask her what she had learned from the teaching. The midwife also addressed every pregnant lady if they had come for their regular ANC check up, and expressed her concerns that to this day, Kunthea had never had a check up. Therefore she invited her for one.

Kunthea was scared; however, the midwife reassured her through out the process. She explained to her why she was taking her blood pressure along with her weight, informed Kunthea of the danger signs during pregnancy while conducting her physical examination, and also told her, how important it is for Kunthea to recognize them. Kunthea was especially moved when she could hear the healthy heartbeat of her baby with the fetal doppler the midwife was using.

Seeing how the midwife had been so kind and attentive, Neary discussed with her daughter, and shyly, they went up to a midwife and asked if they could have a look around the facility. They discovered that the delivery and post delivery rooms were clean, and that there were a few differently labeled colored bins for various kinds of waste, the toilets were clean, and the facility looked well equipped.

Finally, it was time to pay for the service. To their astonishment, the ANC check up was only 3000 Riel. Delighted about the low price, Kunthea asked the cashier how much the delivery would cost, and was referred to a fixed price board which told her that it only cost 60,000 Riel, but as Dara was physically disabled, it would be free of charge for the family.

Kunthea and her mother smiled at each other as they walked back to where Dara was waiting, and told him the good news. They found him also happy because he was earlier approached by a midwife carrying a poster about their disability screening program, and told him that the baby could be screened for disability as soon as it was born.

During the journey home, they remarked at their convenience provided by Pong Teok Health Center, and agreed to change their plan. They were really happy, and looking forward to having a safe delivery, as well as saving some money for fixing the house, and buying new seeds for their garden.

The Muskoka Project supported 25 EmONC facilities in 4 provinces with a catchment population of 2,227,342 people.

Over 70 Quality Improvement consultation visits conducted with more than 200 participants from EmONC facilities.

វេជ្ជបណ្ឌិត ក្រុង ស៊ីដន
 បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់សុខភាពសាធារណៈ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រយុទ្ធនឹងជំងឺឆ្លង
 ក្រសួងសុខាភិបាល
 សូមអរគុណដល់អង្គការ GIZ ដែល
 តែងតែជួយគាំទ្រដល់ការថែទាំទារក និង
 សមរណកម្មពិភពលោកដ៏ធំកុមារ
 (IMCI) ក្នុងក្រសួងសុខាភិបាល ជា
 ពិសេសនាយកដ្ឋានប្រយុទ្ធនឹងជំងឺឆ្លង
 លង។ ខ្ញុំរីករាយយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការធ្វើការស
 ហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គការ GIZ
 ក៏ដូចជាបុគ្គលិកអង្គការ GIZ ទាំងអស់។
 អង្គការ GIZ បានជួយក្នុងការពង្រឹងបន្ថែម
 គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្ត
 និងធានានិរន្តរភាពការថែទាំតាមរបៀបម្តាយ
 កង់ហ្គូសម្រាប់ទារកមិនគ្រប់ខែ ឬ ទារក
 មានទម្ងន់ទាបនៅមន្ទីរពេទ្យខេត្តនាពេល
 កន្លងមក។

Dr. Kraing Sidon, MD, MPH
 Deputy Director of Communicable
 Disease Control Department,
 Ministry of Health.
 I would like to thank the GIZ led
 "Improving Maternal & Newborn
 Care in Cambodia" project for its
 continuous support to the Integ-
 rated Management of Childhood
 Illnesses (IMCI) and Newborn Care
 divisions of Ministry of Health. It
 was a great experience to closely
 work with the project team, espe-
 cially in their efforts to strengthen
 various aspects of clinical care
 including Kangaroo Mother Care,
 and Care of Preterm and Low Birth
 Weight babies, in the Provincial
 Referral Hospitals.

វេជ្ជបណ្ឌិត ឡាំ ភីរុណ
 បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់សុខភាពសាធារណៈ
 ប្រធានកម្មវិធីជាតិសុខភាពបន្តពូជ
 មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក
 អង្គការ GIZ ជាអង្គការដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
 មួយដែលតែងតែជួយគាំទ្រដល់កម្មវិធី
 ជាតិសុខភាពជាតិសុខភាពបន្តពូជ
 ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាលការថែទាំទារក
 តាមរបៀបម្តាយកង់ហ្គូ ការប្រជុំធ្វើ
 បច្ចុប្បន្នភាព ពិធីសារជាតិគ្រប់គ្រងគ្លីនិក
 មាតភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់មណ្ឌល
 សុខភាពនិងសម្រាប់មន្ទីរពេទ្យបង្អែក ព្រម
 ទាំងការប្រជុំបច្ចេកទេសនិងសកម្មភាពដទៃ
 ជាច្រើន។ ខ្ញុំរីករាយក្នុងការសហការជាមួយ
 អង្គការ GIZ និងសូមអរគុណចំពោះការ
 សហការគ្នាយ៉ាងល្អ។ លើកកម្ពស់ចំណេះ
 ដឹងបន្ថែមដល់បុគ្គលិកយើងខ្ញុំ ទាំងទ្រឹស្តី
 និង ការអនុវត្តន៍ព្រមទាំងជួយអោយមាន
 ការរីកចម្រើននៅមណ្ឌលសុខភាព។

Dr. Lam Phirum, MD, MPH
 National Reproductive Health
 Program Manager
 National Center for Maternal and
 Child Health
 GIZ's partnership and support to
 the National Reproductive Health
 Programme has been extremely
 useful. They supported trainings
 on Newborn Care and Kangaroo
 Mother Care and also, provided
 assistance towards development
 of Protocol for Safe Management
 of Maternal Care at Health Centers
 and Referral Hospitals, and other
 technical guidelines. I appreciate
 the cooperation from GIZ and
 would like to thank them for their
 technical assistance.

**3392 Caesarean Sections performed
 in hospitals, supported by the project**

លោក ម៉ែន សុដី
 ប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកែប
 សូមថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះ
 គម្រោង Muskoka ដែលបានសហការជា
 មួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលក្នុងការលើក
 កម្ពស់គុណភាពសេវាសុខាភិបាលឱ្យកាន់
 តែល្អក្នុងរយៈពេលកន្លងមកនេះ។ ខ្ញុំសូម
 សំណូមពរឱ្យមានគម្រោងផ្សេងៗទៀត
 ក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពសេវា
 សុខាភិបាលសម្រាប់ផ្តល់ជូន
 ប្រជាជនខេត្តកែប។

**Mr. Men Sothy, Pharmacist,
 Director of Kep Provincial
 Health Department**
 I would like to express my deep
 gratitude to Muskoka project
 for its cooperation with health
 facilities to improve the quality of
 health services. It is important to
 have more projects like Muskoka
 to promote the delivery of quality
 services to people in Kep province.

លោក ខេង ប៊ុនសាង
 អនុប្រធានការិយាល័យ
 បច្ចេកទេសនៃមន្ទីរសុខាភិបាល
 ខេត្តកែប
 គម្រោង Muskoka ដែលបាន
 សហការអនុវត្តនៅក្នុងខេត្តកែបបានជួយ
 ការងារជាដ្ឋានដល់មន្ទីរសុខាភិបាល
 និង មូលដ្ឋាន BEmONC ក្នុងការពង្រឹង
 និងបង្កើនសមត្ថភាពឆ្មារ។ សូមសម្តែង
 នូវការរីករាយ និងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាល
 ជ្រៅចំពោះកិច្ចសហការល្អ និង
 ការចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ និង
 ចំណេះដឹងល្អៗ។

**Mr. Oeung Bunsang, Vice Chief of
 Technical Bureau, Kep Provincial
 Health Department**
 The Muskoka project has extensi-
 vely supported Kep province, and
 has positively contributed to
 strengthening the skills and
 confidence of midwives at Pro-
 vincial Health Department and
 BEmONC facilities. I am extremely
 pleased and would like to express
 my deep gratitude for their great
 cooperation and sharing of
 experiences and knowledge.

វេជ្ជបណ្ឌិត សុខ ដាលី
 ជាមន្ត្រីផ្នែកសុខភាពមាតានិងទារកនៃមន្ទីរ
 សុខាភិបាលខេត្តកែប
 គម្រោង Muskoka បានធ្វើអោយសេវា
 សុខភាពខេត្តកែបមានការរីកចម្រើន
 ច្រើនជាងមុនដោយគម្រោងបានជួយ
 ពង្រឹងនូវចំនេះដឹងច្រើនដល់ឆ្មារ ពេទ្យ និង
 វេជ្ជបណ្ឌិតនៅក្នុងមូលដ្ឋាន
 BEmONC របស់យើងខ្ញុំ។

**Dr. Sok Daliv, Maternal and Child
 Health Unit at Kep Provincial
 Health Department**
 The Muskoka project has helped
 improve the health services in
 Kep province by providing mid-
 wives, nurses and doctors with a
 lot of training and coaching, to
 improve knowledge and skills of
 health care professional at the
 BEmONC facilities.

វេជ្ជបណ្ឌិត ហៀង ម៉េងហៃ
 ជាមន្ត្រីផ្នែកសម្ភព និងភេស្ត្រី
 នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
 សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ
 ចំពោះអង្គការ និងបុគ្គលិក របស់
 MUSKOKA ទាំងអស់ដែលបានចំណាយ
 ពេលវេលានិងកម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្តក្នុង
 ការបង្រៀននិងបំប៉នដល់មន្ត្រីផ្នែកសម្ភព
 និងភេស្ត្រីនៃមន្ទីរពេទ្យរបស់ខ្ញុំបាទ។
 ខ្ញុំបាទពិតជាមានអារម្មណ៍កក់ក្តៅ និង
 រីករាយនូវទឹកចិត្តនិងការប្រកបដោយ
 ឆន្ទៈដ៏មោះមុតរបស់អង្គការ MUSKOKA
 ក្នុងការចូលរួមចំណែកក្នុងការពង្រីក
 សមត្ថភាពដល់មន្ត្រីនៃមន្ទីរពេទ្យយើងខ្ញុំ ។

**Dr. Heang Menghai,
 Chief of Maternity Ward,
 Kep Provincial Hospital**
 Thank you very much to all Mus-
 koka staff who have spent im-
 mense time and energy in coaching
 and nurturing the obstetrics and
 gynecology staff of my hospital.
 I am deeply moved by the strong
 commitment and enthusiasm of
 Muskoka team, which has contri-
 buted to developing the capacity
 of our hospital staff.

លោកស្រី អ៊ុក គីមលី
ប្រធានផ្នែកគាំពារមាតា និង
ទារកស្រុកប្រតិបត្តិវិទ្យុក

បន្ទាប់ពីការសហការចូលរួមពីក្រុមគម្រោង Muskoka ខ្ញុំទទួលបាននូវជំនាញ និង បទពិសោធន៍ក្នុងការគ្រប់គ្រង និង គាំទ្រដល់ធុរបស់ខ្ញុំ។ គម្រោងនេះ បានចូលរួមកាត់បន្ថយអត្រាមរណភាព មាតា និង ទារក។

Ok Kimly
Head of Maternal and Child Health OD Chhouk, Kampot
After the collaboration with Muskoka team, I have acquired the skills and experience in managing midwives and now I have the ability to guide the midwives so as to lower the maternal and newborn mortality rates.

លោកស្រី សុខ លីហាន ឆួប ជានាយសាលា
ផ្នែកសម្ព័ន្ធពេទ្យបង្អែកវិទ្យុក

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់គ្រូបង្វឹកគម្រោង Muskoka ទាំងអស់ដែលបានជួយជ្រោមជ្រែងរហូតមក។ ខ្ញុំមិនទាន់ចេះគ្រប់គ្រង ការប្រមូលព័ត៌មាននៅទីនោះទេមិនទាន់ មានគម្រោង។ ប៉ុន្តែក្រោយពេលទទួល បានការបង្វឹក ខ្ញុំក៏ចេះគ្រប់គ្រង និង ដោះ ស្រាយបញ្ហាពិបាកបានស្ទើរតែមួយរយ ភាគរយនៃបញ្ហាទាំងអស់ដែលស្ត្រីជាម្តាយ ជួបប្រទះ។

Sok Lihan
Secondary Midwife of Chhouk Hospital, Kampot
Before coaching I could not identify and solve many obstetrics problems, but after intense coaching, I can identify and resolve almost all complications that mothers come up with. I am really grateful to the coaches of Muskoka project for their constant support.

វេជ្ជ បណ្ឌិត សេម ហៃ
ជាប្រធានផ្នែកសម្ព័ន្ធពេទ្យបង្អែក វិទ្យុក ប៉ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន កោះស្លា

ពេលចូលធ្វើការដំបូង ឃើញថាទិដ្ឋភាព ទូទៅមានភាពស្ងប់ស្ងាត់ហើយមាន អតិថិជនមកទទួលសេវាតិចតួច។ ប៉ុន្តែ កន្លងមកនេះមានការរីកចម្រើននូវ ចំណេះដឹង និង ជំនាញតាមរយៈការបង្វឹក របស់អ្នកជំនាញក្រុម Muskoka ដែល បំពាក់ទៅដោយឧបករណ៍ទំនើបនោះ ចំនួនអ្នកមកទទួលសេវាក៏មានការកើន ឡើង។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាខិតខំផ្តល់ សេវាថែទាំប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ បន្តទៀតបើទោះបីមិនមានវត្តមានគម្រោង Muskoka ក៏ដោយ។

Sem Hay
Chief of Maternity Ward, Angkor Chey Referral Hospital, Kampot
When I started to work here, the situation was not good, and only a few clients visited the health center. But now, with better knowledge and skills acquired through coaching by Muskoka project staff, and with better equipment, we see a lot more clients coming to our health center. We are now committed to providing high quality care, even without the coaching from Muskoka project.

វេជ្ជ បណ្ឌិត អឹម វុត្តា ប្រធានផ្នែកសម្ព័ន្ធពេទ្យបង្អែក ប៉ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន កោះស្លា

កម្មវិធីប្រជុំក្រុមសម្ព័ន្ធពេទ្យ (MCAT) ដែលគាំទ្រដោយគម្រោង Muskoka បាន ធ្វើអោយមានការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានក្នុងការ ទំនាក់ទំនងរវាងបុគ្គលិក ផ្នែកសម្ព័ន្ធពេទ្យ ផ្នែកដទៃទៀតដូចជាបុគ្គលិកផ្សេងៗ ខ្ញុំនឹងខំ ប្រឹងប្រែងទុកដាក់ថែរក្សាសម្ភារៈនិង ឧបករណ៍ដែលគម្រោងបានផ្តល់អោយក្នុង ការទទួលបាននូវចំណេះដឹងនិងសម្រាប់ បុគ្គលិកដទៃទៀតដើម្បីអោយមាន និរន្តរភាព។

Im Vutha,
Chief of Maternity Ward of Bun Rany Hun Sen Referral Hospital in Koh Sla., Kampot
The MCAT meetings supported by Muskoka project have really improved the communication amongst health staff of various departments, and I have personally benefitted a lot. I am now committed to maintain the equipment provided to us, and also train future generations of health staff using these equipment and skills.

លោកស្រី ចន រ៉ាមី
 ក្នុងនាមនាងខ្ញុំជាមន្ត្រី MCH
 នៃមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកំពង់ស្ពឺ
 ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់គម្រោង
Muskoka ដែលបង្កើតគម្រោងនេះឡើង
 ហើយខ្ញុំសង្ឃឹមថា គម្រោង *Muskoka*
 នឹងបន្តសកម្មភាពនេះជាបន្តទៀត
 ដើម្បីជួយឱ្យឆ្មារបស់យើងបង្កើន និងពង្រីក
 សមត្ថភាពខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ដើម្បីអាច
 ជួយសង្គ្រោះ និង ផ្តល់សេវាជូន
 ប្រជាពលរដ្ឋ បានដោយភាពជឿជាក់
 និង ជោគជ័យ។

Chon Ramy
 MCH officer in Health Department
 of Kampong Speu Province
 I would like to thank the Muskoka
 project, I hope Muskoka project is
 continued to help our midwives to
 increase and improve their techni-
 cal capacity to be able to save
 mothers and newborns. And also,
 to provide better services to the
 community with higher confiden-
 ce and successes.

វេជ្ជបណ្ឌិត លី សុខម៉េង
 គ្រូពេទ្យព្យាបាលនៅ NCU
 មន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពង់ស្ពឺ
 ខ្ញុំបាទពេញចិត្តនឹងវិកាយជាខ្លាំងដែល
 មានគម្រោង *Muskoka* នៅក្នុង
 ខេត្តកំពង់ស្ពឺ និង សូមថ្លែងអំណរគុណដល់
 គម្រោងនេះដែលបានអនុវត្តកន្លង
 មកក្នុងគោលបំណងជួយអភិវឌ្ឍន៍
 ដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាល
 ផ្នែកថែទាំទារកទើបនឹងកើត។

Ly Sok Meng,
 Doctor at NCU
 Kampong Speu Provincial Referral
 Hospital
 I am extremely satisfied and
 very happy to have the support
 of Muskoka project in Kampong
 Speu. I would like to thank the
 project that has always supported
 various activities to improve the
 skills of health care providers of
 Neonatal Care Units.

វេជ្ជ. សាយ វិភានី
 គ្រូពេទ្យព្យាបាលផ្នែកសម្ភព
 មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពង់ស្ពឺ
 សូមសម្តែងនូវការកោតសរសើរនិងថ្លែង
 អំណរគុណដល់គម្រោង *Muskoka*
 ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងកិច្ច
 សហប្រតិបត្តិការ ជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រនូវរាល់
 សកម្មភាពទាំងឡាយដែលបានអនុវត្តកន្លង
 មកក្នុងគោលបំណងជួយអភិវឌ្ឍន៍
 សមត្ថភាពជំនាញ ទាំងចំណេះដឹងនិង
 ចំណេះធ្វើដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាល
 ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

Say Vitheany
 Doctor at Maternity Ward
 Kampong Speu Provincial Referral
 Hospital
 We would like to express our ad-
 miration and gratitude to Muskoka
 project for its efforts and coope-
 ration to support all activities that
 have been carried out so far by the
 project. This has improved the ca-
 pacity, skills, knowledge and know-
 how of Kampong Speu health care
 providers.

វេជ្ជ. ជៀក លាងស៊ឹម
 ប្រធានផ្នែកសម្ភពនិងភេសាស្ត្រ
 ការប្រើឧបករណ៍និងសម្ភារៈទំនើបៗ
 សម្រាប់អនុវត្តន៍ជំនាញជាពិសេសក្នុង
 ពេលចុះបង្វែងនិងក្នុងបន្ទប់អនុវត្តជំនាញ
 ពិតជាមានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងក្នុងការធ្វើឱ្យ
 ប្រសើរឡើងនូវចំណេះដឹងនិងជំនាញដល់
 មន្ត្រីសុខាភិបាល។ គម្រោងនេះបានជះ
 ឥទ្ធិពលយ៉ាងធំដល់ជំរុញអោយការថែទាំ
 មាតានិងទារកទើបនឹងកើតមានភាព
 ប្រសើរឡើងនៅតាមមូលដ្ឋាន
 សុខាភិបាល។

Cheak Leangsim
 Chief of Maternity Ward,
 Oudong Referral Hospital
 The use of innovative tools,
 materials and methodologies for
 skills practice, especially during
 coaching in Skills Lab sessions,
 has been very effective in impro-
 ving the knowledge and skills
 of the healthcare providers. The
 project has made a huge impact
 in terms of improving the quality
 of maternal and newborn care in
 public health facilities.

វេជ្ជ បណ្ឌិត ជា ច័ន្ទសុរិយា
 អនុប្រធានផ្នែកសម្ភព
 មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពង់ស្ពឺ
 ខ្ញុំបាទមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ
 ជាខ្លាំងដែលមានគម្រោង *Muskoka*
 នៅក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ ខ្ញុំបាទពេញចិត្តជា
 ខ្លាំងរាល់សកម្មភាពរបស់គម្រោង
Muskoka ដែលបានអនុវត្តកន្លងមក។
 គម្រោង *Muskoka* បានយកចិត្តទុកដាក់
 យ៉ាងខ្លាំងនិងចូលរួមចំណែកយ៉ាងធំក្នុង
 វិស័យសុខាភិបាលដែលធ្វើអោយបុគ្គលិក
 សុខាភិបាល ទាំងអស់មានការរីកចម្រើនទាំង
 សមត្ថភាព ជំនាញ ចំណេះដឹង និងចំណេះ
 ធ្វើយ៉ាងច្បាស់លាស់ហើយបានយកមក
 អនុវត្តប្រកបដោយជោគជ័យ។

Chea Chansorya,
 Vice Chief of Maternity Ward,
 Kampong Speu Provincial Referral
 Hospital
 I am delighted to have Muskoka
 project in Kampong Speu provin-
 ce. I am very pleased with the ac-
 tivities of this project that have been
 implemented. Muskoka project has
 paid a lot of attention and cont-
 ributed a great deal in the health
 sector. The project has increased
 the capacity, skills, knowledge of
 the health staff to practice success-
 fully in the health facilities.

វេជ្ជ. ប៉ុក សុគន្ធរត្ន
 ប្រធានមន្ទីរពេទ្យបង្អែកត្រពាំងក្រឡឹង
 ខេត្ត កំពង់ស្ពឺការសហការរវាងក្រសួង
 សុខាភិបាលពីថ្នាក់លើដល់ថ្នាក់ក្រោម
 ជាមួយគម្រោង *Muskoka* ធ្វើឱ្យគម្រោង
 របស់អង្គការ និង កម្មវិធីរបស់ក្រសួង
 សុខាភិបាលមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់
 សម្គាល់។ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាង
 ជ្រាលជ្រៅចំពោះគម្រោង *Muskoka*
 ហើយពិតជាមានការសោកស្តាយណាស់
 ចំពោះការចាកចេញនៃគម្រោងព្រោះថា
 គម្រោង *Muskoka* គឺជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
 សំខាន់ ប្រាប់សំ *RH & HC* នៅមូលដ្ឋាន
 របស់យើងខ្ញុំ។ សូមមេត្តាជួយគាំទ្របន្ត
 ទៀតព្រោះចំណេះដឹងរបស់មន្ត្រីនៅតាម
 មូលដ្ឋាននៅមានកំរិតនៅឡើយ។

Dr. Pok Sokunrath
 Director of Tropang Kroleng Refer-
 ral Hospital, Kampong Speu
 There is very good cooperation
 between Muskoka project and
 Ministry of Health at all levels. I
 would like to thank the project
 for its great inputs, Muskoka
 project has been a very import-
 ance partner for improvement in
 services of Referral Hospitals and
 Health Centers in our catchment
 area. I would request the project
 to continue building the skills and
 capacities of the health staff.

លោកស្រី មាស ធារី
 ប្រធានផ្នែកជំងឺកុមារ មន្ទីរពេទ្យបង្អែក
 ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
 សូមអរគុណដល់គម្រោង *Muskoka*
 ដែលបានជួយទាំងបច្ចេកទេស
 និង ថវិកាដល់ខេត្តរបស់យើងខ្ញុំ។
 នាងខ្ញុំមានការពេញចិត្តដែលគម្រោង
Muskoka បានបណ្តុះបណ្តាលយើងខ្ញុំ
 ទាំងគ្រូពេទ្យ ទាំងបុគ្គលិក អោយ
 បានយល់អំពីសារៈសំខាន់នៃការ
 សង្គ្រោះកុមារជាពិសេសទារកដែល
 ទើបនឹងកើតដែលមានបញ្ហាតាំងពីក្នុងផ្ទៃ
 ម្តាយមក បានយល់ច្រើន ការធ្វើ *KMC*
 ហើយពួកយើងកាន់តែមានភាពកក់ក្តៅ
 ក្នុងការថែទាំជម្ងឺ (ទារក) ។

Meas Theary
 Chief of Pediatric Ward Kampong
 Speu Provincial Referral Hospital
 Many thanks to Muskoka project
 that has supported our province
 with technical assistance and
 funding. I am glad to have Mus-
 koka project to train us, both
 doctors and staff, to understand
 the importance of resuscitation of
 children in particular, that of new
 born babies. We now know more
 about Kangaroo Mother Care, and
 are more confident about caring
 for illnesses of neonates.

គឹម ចន្ទន
 ប្រធានផ្នែកគាំពារមាតា និងទារក
 ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
 ការសហការជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាមួយ
 គម្រោង *Muskoka* លើសកម្មភាពសុខ
 ភាពកុមារនិងស្ត្រីនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺកាន់តែ
 ប្រសើរឡើងជាលំដាប់។ មានការផ្តល់
 សេវាប្រកបដោយគុណភាព និង
 ប្រសិទ្ធភាពជាពិសេសចំពោះការថែទាំទារក
 ពេលកំឡុងពេលសម្រាល និង
 ការថែទាំទារកតាមវិធីសាស្ត្រ
 ម្តាយកងហ្លួរ។ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាង
 ជ្រាលជ្រៅដល់គម្រោងសម្រាប់
 ការសហការមួយនេះ។

Kim Chanthan
 Chief of Maternal and Child
 Health at Kampong Speu
 Provincial Health Department
 The partnership with Muskoka
 project has greatly improved the
 quality of maternal and child
 health services in Kampong Speu.
 This is especially visible in quality
 of care during deliveries, new-
 born care and Kangaroo Mother
 Care. I would like to express my
 deep gratitude to Muskoka project
 for this cooperation.

វេជ្ជ បណ្ឌិត តាន់ ធួន អនុប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកំពត
 អគុណដល់គម្រោង Muskoka ដែលបានចូលរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយអត្រាមរណភាពមាតាដោយបង្កើនការសម្រាលកូននៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈមានការកើនឡើងការវាយតម្លៃគុណភាពនៃការផ្តល់សេវាមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពតទទួលបានលទ្ធផលល្អបង្អែរ។ គម្រោង Muskoka ពិតជាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការចូលរួមចំណែកធ្វើអោយការងារប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពសុខភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខេត្តកំពត ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារតាមរយៈការទទួលបាននូវសេវាសុខាភិបាលប្រកបដោយគុណភាព សុវត្ថិភាព និងសីលធម៌។

Dr. Tann Chheng,
 Deputy Director of Kampong Provincial Health Department, Kampong
 Thanks to Muskoka project, now the maternal mortality has decreased significantly, also the quality of the public health care delivery has improved a lot, and the quality assessments of Kampong Referral Hospital reflect these good results. The Muskoka project has contributed a lot, to improving the health and wellbeing of the people of Kampong, especially women and children, through access to quality, safe and ethical health services.

វេជ្ជ បណ្ឌិត សេង ថាវី អនុប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសមន្ទីរសុខាភិបាល ខេត្តកំពត
 នាងខ្ញុំមានការពេញចិត្តនូវសកម្មភាពចុះបង្វែរដល់ប្រជាប្រិយ ការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនៅនិងកន្លែង ការប្តូរវេន ការបណ្តុះបណ្តាលលើកម្មសុខភាពសេវា (HEQIP), ការធ្វើការវាយតម្លៃ L2 និង EmONC។ សូមអរគុណដែលបានជួយផ្តល់ជាបច្ចេកទេសដល់មន្ត្រីសុខាភិបាលនិងប្រកបដោយការមានទំនុកចិត្តនិងគុណភាពដើម្បីផ្តល់សេវាជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងស្រុកនាងខ្ញុំនៅក្រីក្រនៅឡើយ។

Dr. Seng Thavy,
 Deputy Director of Technical Health Department of Kampong province
 I highly appreciate the Muskoka project's support in the areas of Coaching of midwives, Rotation of health workers, Capacity Building for HEQIP, L2 and EmONC assessments. As Cambodia is still a developing nation, we highly appreciate Muskoka project's technical support.

លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ពៅ សារី ប្រធានមន្ទីរពេទ្យបង្អែកកំពង់ត្រាចខេត្តកំពត
 ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រុមគម្រោង MUSKOKA, មន្ទីរពេទ្យបង្អែកកំពង់ត្រាច បានទទួលសំភារៈបច្ចេកទេសចំនួនក្នុងការធ្វើការបង្វែរ។ លើសពីនេះទៅទៀតការបង្វែរក្នុងបន្ទប់អនុវត្ត ជំនាញ (Skill Lab) បានធ្វើអោយមានការកែលម្អគុណភាពសេវា។ បច្ចុប្បន្ននេះអតិថិជនមាន ទំនុកចិត្តនិងមកប្រើប្រាស់សេវាកាន់តែច្រើន។

Dr. Peou Sary
 Chief of Kampong Trach Referral Hospital, Kampong
 As a part of our cooperation with Muskoka project, the Kampong Trach Referral Hospital has received some equipment to support the Coaching sessions. This along with the on-site coaching at Skills lab, have improved the quality of services. Now the clients are more confident in availing the services of our Referral Hospital.

វេជ្ជ បណ្ឌិត ទន់ វិរៈ ប្រធានមណ្ឌលសុខភាពទូកមាសដោយសារមានគម្រោង Muskoka បុគ្គលិកនៅមណ្ឌលសុខភាពទូកមាសទទួលបានជំនាញ ចំណេះដឹង រួមផ្សំទាំងមានសម្ភារៈគ្របគ្រាន់ទៀតនោះ លទ្ធផលបានបង្ហាញថាការវាយតម្លៃមូលដ្ឋាន BEmONC ស្តីពីចំណេះដឹងរបស់ប្រជាប្រិយទាំងសុខភាពមាតា និងទារកមានការកើនឡើងជាពិសេស សេវាសម្រាលកូននៅមណ្ឌលសុខភាពទូកមាសក៏មានការកើនឡើង និងការពិនិត្យផ្ទៃពោះមុនពេលសម្រាលក៏កើនឡើងផងដែរ។

Dr. Tun Virak,
 Head of Touk Meas Health Center, Kampong
 As a result of the Muskoka project, the Touk Meas health center staff gained access to comprehensive knowledge and resources. As a result, the scores in the BEmONC assessments related to maternal and newborn health provided by the midwives have improved. In particular, the ANC and obstetric services being provided at Touk Meas health center have improved significantly.

More than 250 health professionals trained by Liverpool School of Tropical Medicine on Emergency Obstetrics & Newborn Care

លោកស្រី ស៊ូ ភា
អនុប្រធានគាំពារមាតានិងទារកខេត្តកំពត
ក្រោមការឧបត្ថម្ភពី គម្រោង Muskoka
នាងខ្ញុំបានទទួលនូវបទពិសោធន៍
ជំនាញនិងចំណេះដឹងថ្មីៗ ជាច្រើន
ដូចជា ការបណ្តុះពិជំនាញការ
សង្គ្រោះសម្បទា បន្ទាន់ របៀប បង្វឹកដល់ឆ្មប
ការរៀបចំប្រជុំ ដូចជា MCAT
។ល។ នាងខ្ញុំបានយកបទពិសោធន៍
និងចំណេះដឹងទាំងនោះទៅ
ចែករំលែកបន្តដល់ឆ្មបដទៃទៀត
ហើយនាងខ្ញុំសង្ឃឹមថាឆ្មបទាំងអស់
នឹងទទួលបានបទពិសោធន៍និង ចំណេះ
ដឹងថ្មីៗជាច្រើនពីការចែករំលែកទាំងនេះ។

Mrs. Su Phea,
*Deputy Director of Maternal and
Child Health of Kampot*
While working with the Muskoka
staff, I have gained many new
skills including management of
maternal emergencies, how to
train midwives, how to prepare for
MCAT meetings etc. I have been
using these skills to train other
midwives of the province, and I
hope these midwives would gain
immensely from these trainings.

**លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ឈុយ ឆុង ប្រធានមន្ទីរ
ពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពត**
សូមអរគុណគម្រោង Muskokaដែលបាន
សហការ និងគាំទ្រលើផ្នែកបន្ទប់
អនុវត្តជំនាញរបស់មន្ទីរពេទ្យបង្អែក
ខេត្តកំពត ទាំង
សម្ភារនិងបច្ចេកទេសលើការសិក្សា។
នៅពេលដែលគម្រោងបញ្ចប់ទៅ
ក៏បន្តលទ្ធផលនូវមរតក សម្រាប់អោយ
បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យ សិស្សនិស្សិតបុគ្គលិក
សុខាភិបាលផ្សេងៗទៀតអាចមកសិក្សា
ក្រុបជញ្ជក់ និងបង្វឹកជំនាញបន្ថែម។

Dr Chhoy Chhong,
*Director of Kampot Referral
Hospital*
A big thanks to the Muskoka
project, which has established
and supported the Skills Lab at
Kampot Referral Hospital. Both
the equipment and the coaching
have been very useful. When the
project concludes, it will be a
legacy for staff, hospital, students
and other health workers to study
and train.

លោក វេជ្ជបណ្ឌិត តេង កា
ប្រធានផ្នែកជម្ងឺកុមារនៃមន្ទីរពេទ្យបង្អែក
ខេត្តកំពត
គម្រោង Muskoka បានជួយគាំទ្របន្ទប់
អនុវត្តជំនាញដល់មន្ត្រីជំនាញបាន
ធ្វើអោយមានការកើនឡើង នូវជំនាញ
របស់បុគ្គលិកទាក់ទងទៅនឹងការថែទាំមា
តានិងទារកទើបកើត។យើងនៅតែបន្ត
ប្រើប្រាស់បន្ទប់អនុវត្តជំនាញដើម្បីបង្វឹក
ជំនាញអោយកាន់តែល្អប្រសើរឡើងក្នុង
ការផ្តល់សេវាដល់អតិថិជន ។

Dr. Teng Ka,
*NCU Chief of Kampot Referral
Hospital*
The Skills Lab provided by Mus-
koka project, along with the
coaching by Muskoka staff have
really improved our skills in
maternal and newborn care. We
will continue to use these Skills
Labs for updating our skills and
for providing better services to
clients.

លោកស្រី ហ៊ុល សុភាវី
នាយសាលផ្នែកជម្ងឺកុមារ និង NCU
មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពត
សូមថ្លែងអំណរគុណដល់គម្រោង
Muskoka ដែលជាអង្គការដៃគូដ៏ល្អ
និងបានជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ក៏ដូចជា
បន្ទប់អនុវត្តជំនាញនិងសម្ភារជាច្រើន
ទៀត។ដែលជំនួយដល់បុគ្គលិកទាំង
អស់ផ្នែកជម្ងឺកុមារទទួលបានឱកាសក្នុង
ការបង្វឹក និងពង្រឹងបន្ថែមនូវជំនាញ
ព្រមទាំងទទួលបាននូវបទពិសោធន៍ល្អ ថ្មី
ក្នុងការជួយសង្គ្រោះទារកទើបកើត ព្រម
ទាំងជួយសកម្មភាពការកាត់បន្ថយអត្រា
ស្លាប់របស់ទារកទើបកើត។

Ms. Hul Sopheavy,
*Chief of NCU, Kampot Referral
Hospital*
Thanks to the Muskoka project, we
now have access to a well equipped
skills lab, and mannequins, along
with a lot of other equipment. This
has provided lots of opportunities
to the staff of Neonatal Care Units
to train and strengthen their skills,
to better treat new born babies and
save lives.

ជ័យ បុស្សកុឡ យើងខ្ញុំជាធុប បានធ្វើការនៅផ្នែកសម្ភព រោគស្ត្រីនៅមន្ទីរ ពេទ្យបង្អែកអង្គរជ័យ នៃការិយាល័យសុខាភិបាលស្រុកប្រតិបត្តិអង្គរជ័យ ដោយសារតែមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងពិក្រម Muskoka ឆ្លុបយើងខ្ញុំ ឥឡូវនេះមានទំនុកចិត្តទៅលើជំនាញរបស់ខ្លួន។ បុគ្គលិកបុគ្គលិកសុខាភិបាលឥឡូវខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការចំពោះការផ្តល់សេវាដល់អ្នកជំងឺហើយការិយាល័យសុខាភិបាល។

Ms. Chey Boskol,
Maternity Ward
Angkor Chey Referral Hospital,
Kampot
With the help of coaching provided by the Muskoka staff, the midwives are now more confident of their skills. The health staff in now working even harder to serve the clients, and the Angkor Chey Operational District is now determined to continue providing even better care to our clients.

វេជ្ជបណ្ឌិត ហេង ផេង អនុប្រធានការិយាល័យសុខាភិបាលស្រុកប្រតិបត្តិកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត គម្រោងរបស់ Muskoka បានរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយអត្រាមរណភាពមាតានិងទារកនិងបានចូលរួមជំរុញអោយបុគ្គលិកឆ្លុបនិងត្រូវបានតែមានសមត្ថភាពនិងភាពជឿជាក់ក្នុងការផ្តល់សេវាជូនដល់អតិថិជន។ ខ្ញុំបាទត្រៀមលក្ខណៈនិងស្វាគមន៍ជានិច្ចក្នុងការសហការជាមួយគម្រោងទៅថ្ងៃអនាគត។

Dr Heng Pheng,
Deputy of Health Officer of
Kampong Trach Operational
District, Kampong Province.
The Muskoka project has contributed immensely towards reducing infant and maternal mortality by empowering and encouraging midwives and physicians to be more capable and confident in delivering services to clients. I will always be ready to cooperate with Muskoka teams in future.

វេជ្ជបណ្ឌិត និង វេជ្ជសាស្ត្រ ត្រូវពេទ្យព្យាបាលផ្នែកសម្ភព និងរោគស្ត្រីមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពត ក្រោមការជួយគាំទ្រពីគម្រោង Muskoka យើងខ្ញុំទទួលបានចំណេះដឹងជំនាញជាច្រើនទាក់ទងនឹងផ្នែកសម្ភពនិងរោគស្ត្រី។ យើងខ្ញុំបានយកជំនាញទាំងនោះមកអនុវត្តនិងសាប្ត្រួសបន្តដល់បុគ្គលិក ទាំងមូលដ្ឋាន EmONC និង Non EmONC ហើយលទ្ធផលដែលយើងទទួលបានក្រោយពីការអនុវត្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នាក្នុងមក ទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរគួរជាទីមោទនភាព។

Dr Noun Vathanana,
Obstetrician and Gynecologist at
Kampot Provincial Referral
Under the support of Muskoka project, we have gained a lot of knowledge in the area of obstetrics and gynecology. We have used those skills in our work, and also spread them to both EmONC and Non-EmONC facilities. This has really improved the results of these health facilities.

ខែក វ៉ាន់ថូ ប្រធានការិយាល័យសុខាភិបាលស្រុកប្រតិបត្តិអង្គរជ័យ មានការសោកស្តាយជាអនេកដោយបានទទួលដំណឹងថា អង្គការ MUSKOKA នឹងបញ្ចប់សកម្មភាពរបស់ខ្លួននៅពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ និងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃអង្គការ MUSKOKA ដែលបានជួយ ឧបត្ថម្ភគាំទ្រទាំងបច្ចេកទេស និងថវិកាដល់មន្ទីរពេទ្យបង្អែកអង្គរជ័យ។

Khek Vantho,
Chief of Health Office, Angkor Chey
Operational District, Kampot
It's a sad feeling to know that the Muskoka project would be concluding soon. I would like to express my profound gratitude to the managers and staff of Muskoka project for their valuable technical support to Angkor Chey Referral Hospital, which has greatly improved our quality of services.

លោកស្រី មុយ ផល្លា
ប្រធានផ្នែកគាំពារមាតា និង
ទារកស្រុកប្រតិបត្តិកងពិសិខេត្ត កំពង់ស្ពឺ
ការសហការល្អរវាងក្រសួងសុខាភិបាល
ពីថ្នាក់លើដល់ថ្នាក់ក្រោមជាមួយគម្រោង
Muskoka បានធ្វើឱ្យគម្រោងរបស់
Muskoka បានរីកចម្រើនគួរឱ្យ
កត់សំគាល់។ នេះគឺជាការចូលរួមចំណែក
កាត់បន្ថយអត្រាស្លាប់របស់មាតា និងទារក
និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
ឯកម្ពុជា។ ដូច្នេះយើងខ្ញុំសូមសម្តែងការ
គម្រោង Muskoka មេត្តាជួយគាំទ្រ
បន្តដល់មន្ត្រីយើងខ្ញុំនៅក្នុងខេត្តកំពង់
ស្ពឺ បន្តទៀត ព្រោះមន្ត្រី នៅតាមមូលដ្ឋាន
ត្រូវការចំណេះដឹងថ្មីៗបន្ថែមទៀត ។

Muy Phalla,
*Chief of Maternal and Child Health
of Kong Pesei Operational District,
Kampong Speu*
With good cooperation from Ministry of Health and subnational level, Muskoka project has made remarkable progress. This is contributing to reducing maternal and newborn mortality rates of the Cambodian population. Therefore, we would like Muskoka project to please continue supporting our officials in Kampong Speu because health staffs at facilities still have limited knowledge.

លោកស្រី ហូត ផល្លី
អនុប្រធានមន្ទីរពេទ្យបង្អែកត្រពាំងក្រឡឹង
និងជាប្រធានផ្នែកសម្ភព ខេត្ត កំពង់ស្ពឺ
ខ្ញុំចសេចក្តីរីករាយជាទីបំផុតនៃការរីក
ចម្រើន របស់បុគ្គលិកសុខាភិបាលនៅក្នុង
ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ មានសម្ភារគ្រប់គ្រាន់
សម្រាប់បង្ហាត់បង្រៀនទំនើបៗទាន់សម័យ
នៅក្នុងបន្ទប់អនុវត្តជំនាញ និងធ្វើអោយ
បុគ្គលិក មានជំនាញ ចំណេះដឹង និង
សមត្ថភាព និងទំនុកចិត្តខ្លាំងក្នុងការផ្តល់
សេវាជូនអតិថិជនដូចជាការកាត់បន្ថយ
គ្រោះថ្នាក់ដល់មាតានិងទារក ផងដែរ ។

Hout Phally,
*Deputy Director of Trapeang
Kraloeng Referral Hospital and
Chief of Maternity Ward, Kampong
Speu*
I am delighted and pleased to see the progress of health staff in Kampong Speu. Modern teaching materials in the Skill Lab helped increase the skills, knowledge and capacity of the professional staff to become more confident in providing services to clients. This has been a huge factor in reducing maternal and newborn deaths.

លោកស្រី ឈិន សៀកឡុត
ធូប និងជាមន្ត្រីផ្នែកគាំពារមាតា និង ទារក
ការិយាល័យស្រុកប្រតិបត្តិកងពិសិ
ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
ខេត្ត កំពង់ស្ពឺគម្រោង Muskoka
បានជួយឱ្យបុគ្គលិកចំណេះដឹង
និងជំនាញក្នុងការអនុវត្តន៍ ការគ្រប់គ្រង
បញ្ហាផ្សេងៗ ដូចជាសកម្មភាពដែល
ធ្វើអោយមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ
(BCC) នៅមណ្ឌលសុខភាពកក់
ព្រះខែដែលបានធ្វើឱ្យប្រជាជនមាន
ការយល់ដឹងពីការផ្តល់ សេវានៅ
តាមមន្ទីរពេទ្យបង្អែក និង មណ្ឌល
សុខភាព។ បើមានលើកក្រោយ
សូម Muskoka ជួយឱ្យមានសកម្មភាព
ទាំងអស់ហើយរាល់ការចុះអភិវឌ្ឍន៍
ឱ្យគ្រប់ HC ទាំងអស់ & MCAT/MCH
បន្តទៀត និង ការចុះអនុវត្តន៍ជំនាញ RH
ឱ្យបានគ្រប់ HC ទាំងអស់សូមអរគុណ។

Mrs. Chhin Sieklot,
*Midwife, Maternal and Child
Health Officer, Korng Pisei Ope-
rational District, Kampong Speu
province*
Muskoka project has helped midwives in gaining knowledge and skills to improve Behavior Change Communication (BCC) activity at Kok Presh Khe Health Center. This has increased community's awareness about the services provided at Referral Hospital and Health Centers. I would like to request Muskoka project to continue its support to MCAT meetings and to Referral Hospitals and Health Centers. Thank you.

លោកស្រី មាន សុខនីម
មន្ត្រីផ្នែក គាំពារមាតានិងទារក
មន្ទីរសុខាភិបាល ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
ខ្ញុំពិតជាត្រេកអរដែលគម្រោង Muskoka
ជួយខ្ញុំបន្តបន្ទាប់បន្សំ។ កិច្ចប្រជុំនេះ
បានធ្វើឱ្យពួកយើងមានភាពស្និទ្ធស្នាល
រវាងមន្ត្រីសុខាភិបាល ហ៊ានបង្ហាញភាព
ស្មោះត្រង់ទៅគ្នាហើយនៅពេលមាន
បញ្ហាណាមួយទាក់ទងនឹងការផ្តល់សេវាជូន
ដល់អតិថិជននិងមានបទពិសោធន៍ពុំ
រួមទាំងមានជំនាញបច្ចេកទេសបានប្រសើរ
ដែលអាចផ្តល់សេវាជូនប្តីតិចិជន
ដោយភាពជឿជាក់។

Mean Soknim,
*Maternal and Child Health Officer
of Provincial Health Department,
Kampong Speu*
I am really glad that Muskoka project provides both technical and financial assistance to Midwifery Coordination Alliance Team (MCAT) Meetings. The meeting has created a great bonding between health care professionals and now we are confident to honestly share any problems we face during providing service to clients, and also we are gaining knowledge and skills to provide better services with increased confidence.

លោកស្រី សេង ណារី
ប្រធានផ្នែកគាំពារមាតា និងទារក
នៃមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកំពត

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងល្អរវាងបុគ្គលិកមន្ទីរសុខាភិបាល បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យជាមួយបុគ្គលិក Muskoka ទាំងអស់ពិតជាគួរឱ្យកោតសរសើរ។ នាងខ្ញុំមានការរីករាយ និងមោទនភាពខ្លាំងដែលបានអនុវត្តការងារជាមួយបុគ្គលិក Muskoka ទាំងអស់។ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់គម្រោង Muskoka ហើយសូមអោយគម្រោងជួយបន្តការគាំទ្របន្ថែមទៀតដើម្បីសុខភាពមាតា និងទារក។

Ms. Seng Nary,
Head of Maternal and Child Health of Kampot Provincial Department
The cooperation amongst the health facility staff and Muskoka staff is really commendable. I am very happy and proud to have been working with Muskoka staff. Also, I would like to thank the Muskoka team for its support towards improving Maternal & Newborn Care.

លោកស្រី លីម មួយ អនុប្រធានគាំពារមាតានិងទារកខេត្តកំពត
មានការសហការគ្នាបានល្អរវាងបុគ្គលិក MCH, PHD និងក្រុមអនុវត្តគម្រោង Muskoka ដែលនាងខ្ញុំផ្ទាល់ទទួលបាននូវបទពិសោធន៍នេះក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រជុំប្រជុំ MCAT។ កិច្ចប្រជុំនេះធ្វើអោយឆាប់ អាចផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍គ្នាទៅវិញទៅមក និងរៀនបាននូវចំណេះដឹងបច្ចេកទេសថ្មីៗ។ នេះក៏ជាការមួយដែលធ្វើអោយមានការរីកចម្រើនគុណភាពនៃការផ្តល់សេវារបស់ឆាប់។

Ms. Lim Muoy,
Deputy Director of Maternal and Child Health of Kampot
There is excellent cooperation between MCH, PHD and Muskoka project staff, and I have myself experienced this in the MCAT meetings. The MCAT meetings provide an excellent platform for midwives to share their experiences and knowledge, and also to gain new skills. This is also improving the quality of care that the midwives are providing.

លោកស្រី ងួន សុទ្ធា ប្រធានថែទាំ និងនាយសាលារៀនផ្នែកសម្ភព និងពេទ្យស្ត្រីមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពត
ដោយមានការសហការល្អជាមួយបុគ្គលិក Muskoka ប្រចាំខេត្តកំពត ធ្វើអោយការពង្រឹងជំនាញរបស់ឆាប់មានភាពប្រសើរឡើងពីមួយ ថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រាមរណៈភាពមាតានិងទារក។ នាងខ្ញុំសង្ឃឹមថាទៅថ្ងៃអនាគតនឹងមានបុគ្គលិកនៅខេត្តជាប់ព្រំដែននឹងមកប្រើប្រាស់បន្ទប់ Skill Lab របស់មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពត។

Ms. Nguon Sothea,
Chief of Nursing and Deputy Director of Obstetrics and Gynecology at Kampot Provincial Referral Hospital
Good cooperation with Muskoka staff in Kampot has strengthened the skills of midwives which has now improved significantly, and has helped to reduce the maternal and newborn mortality rates. I hope in the future the staff of the neighboring provinces will use Kampot Referral Hospital Skill Lab, and benefit from it as well.

លោកស្រី ម៉ែន ស្រីម
អនុប្រធានការិយាល័យសុខាភិបាលនិងជាប្រធានផ្នែកគាំពារមាតា និងទារកនៃស្រុកប្រតិបត្តិអង្គរជ័យ

ក្នុងនាមអាជ្ញាធរដែនដីក្នុងនាមជាមន្ត្រីសុខាភិបាល ក្នុងស្រុកប្រតិបត្តិអង្គរជ័យ ទាំងមូល និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំនិងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃគម្រោង MUSKOKA ដែលបានជួយ ឧបត្ថម្ភគាំទ្រក្នុងការកាត់បន្ថយមរណភាពមាតានិងទារកនៃប្រជាជនក្នុងស្រុកប្រតិបត្តិអង្គរជ័យ ។

Ms. Men Srim,
Deputy Chief of Angkor Chey Operational District, Kampot
As a local authority on behalf of health department and on behalf of the entire population of Angkor Chey, I would like to express my profound gratitude to the managers and staff of Muskoka project for their excellent cooperation and technical support, which has helped reduce maternal and newborn mortality in Angkor Chey Operational District.

លោកគ្រូពេទ្យ ងួន ចន្ទីបូរ៉ា
អនុប្រធានមន្ទីរពេទ្យ និង
ប្រធានអនុគណៈកម្មាធិការ
ការថែទាំទារកជាសាវ័ន្ត ខេត្តកំពត
 រាល់សម្បទិ្ធផលដែលគម្រោងបានជួយពិត
 ជាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់មន្ទីរពេ
 ទ្យបង្អែកខេត្តកំពត។ ហើយយើងនឹងខិតខំ
 បន្តពង្រឹងបន្ថែមទាំងចំណេះដឹង ជំនាញ
 ព្រមទាំងបង្ហាត់បន្ថែមដល់បុគ្គលិកសុខា
 ភិបាលផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងឲ្យ
 ការងារ ពន្លឺនកាត់បន្ថយអត្រាស្លាប់របស់
 ទារក កាន់តែល្អប្រសើរឡើង។

Ngoun Chanbora,
Deputy Director of Kampot
Provincial Referral Hospital and
Chief Hospital Core Team (HCT)
 All the benefits that the project
 has provided are very important
 for Kampot Referral Hospital. We
 will strive to further strengthen
 our knowledge and skills and also
 train other health care providers in
 order to reduce newborn mortality
 rates.

លោក យាង ជីវ
ប្រធានមណ្ឌលសុខភាពត្រពាំងរៅ
ខេត្តកំពត
 ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
 រវាងគម្រោង *Muskoka*
 នៅមណ្ឌលសុខភាពត្រពាំងរៅ
 បុគ្គលិកបានទទួលចំណេះដឹងនិង
 បទពិសោធន៍ជាច្រើនតាមរយៈការប្រជុំ
 សម្ព័ន្ធក្រុមធូបនិងការចុះបង្វិកផ្ទាល់នៅ
 នឹងកន្លែងនិងការអនុវត្តនៅបន្ទប់អនុវត្ត
 ជំនាញនៅមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត។

Mr. Kheang Chiv,
Chief of Trapeang Ropov Health
Center, Kampot
 With the support of Muskoka
 project, midwives have gained a
 lot of knowledge and experience,
 especially with Midwifery Coordi-
 nation Alliance Team (MCAT)
 meetings. Also extensive coaching
 and practice in skills Lab at Kam-
 pot Provincial Hospital has been
 very effective in increasing the
 knowledge and skills of midwives.

លោកស្រី នាក់ ចន្ទា
ប្រធានផ្នែកគាំពារមាតានិងទារក
នៃស្រុកប្រតិបត្តិកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត
 នាងខ្ញុំទទួលបានចំណេះដឹងថ្មីៗនិងបទ
 ពិសោធន៍ យ៉ាងច្រើនពីគម្រោង
Muskoka ទាំងការអនុវត្តន៍យ៉ាងស្ទាត់
 ជំនាញនូវការបង្វិកនិងការតាមដាន
 ការងាររបស់ធូប។ នាងខ្ញុំនិងសហការីទាំង
 អស់សូមសំណូមពរអោយគម្រោងនៅមាន
 បន្តទៀតដើម្បីពង្រឹងគុណភាពសេវាកម្ម
 ជូនប្រជាជន។

Ms. Neak Chantha,
Chief of Maternal and Child
Health, Kampong Trach Operatio-
nal District, Kampot
 I personally have gained a lot of
 new knowledge and experience
 from Muskoka project both in
 improving my coaching skills and
 also in monitoring the tasks of
 midwives. My colleagues and I
 would like to request the project
 to continue to strengthen the
 quality of services.

ហ៊ិន ស្រីពេជ ធូបមជ្ឈមន្ត
មណ្ឌលសុខភាពពងទឹក ខេត្តកែប
 សូមអរគុណដល់គម្រោង *Muskoka* ដែល
 ការប្រជុំសម្ព័ន្ធក្រុមធូបប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងទៀង
 ទាត់នៅក្នុងខេត្តកែប។ ការប្រជុំទាំងនោះមាន
 សារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការធ្វើអោយមាន
 ការរីកចម្រើនផ្នែកទំនាក់ទំនងនិងជំនាញគុ
 លីនិករបស់បុគ្គលិកសុខាភិបាល។

Hin Sreypitch,
Midwife, Pong Teuk Health Center,
Keap
 I would like to thank the Muskoka
 project, which has supported the
 Midwives Coordination Alliance
 Team (MCAT) meetings regularly
 in Keap. These meetings are very
 useful for improving the commu-
 nication and clinical skills of health
 staff in the province.

វេជ្ជបណ្ឌិត នួន សំរៀងសត្យា
ប្រធានមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះគម្រោង Muskoka ដែលបានជួយគាំទ្រនិងសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ទីរពេទ្យយេនឌ័រកែប ជាពិសេសផ្នែកសុខភាព មាតានិងទារក។ ខ្ញុំទទួលបាននូវចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ជាច្រើនទាំងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តគន្លឹះជាច្រើនដូចជា៖ ការថែទាំស្ត្រីមុនសម្រាល ការពិនិត្យផ្ទៃពោះចំណេះដឹងនិងអន្តរាគមន៍ពេលសម្រាលក្នុងករណីធម្មតានិងករណីពិបាកនិងអ្វីខ្លះដែលមាតានិងទារកអាចជួបប្រទះក្រោយ ពេលសម្រាល។

Dr. Nuon Samneangathya,
Director of Kep Provincial Hospital
I would like to thank Muskoka project for their strong support and collaboration with Kep hospital, especially for improving maternal and newborn care. During this period, we have gained a lot of knowledge and experience in the theories and skills related to Ante-Natal Care, interventions during delivery in both normal and complicated cases and Post Natal Care.

អ៊ិន បូជា
ឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
ពិបាកកម្មវិធីប្រជុំសម្ព័ន្ធក្រុមឆ្នាំ (MCAT) នៅខេត្តកែបរបស់នាងខ្ញុំមិនដំណើរការទេ ដោយខ្វះថវិកាខ្វះធនធាន ក្នុងការដឹកនាំការប្រជុំតែក្រោយពីការសហការជាមួយគម្រោង MUSKOKA ការប្រជុំ នេះអាចដំណើរការបានយ៉ាងទៀងទាត់ហើយបានធ្វើអោយឧបមន្ទីរពេទ្យយើងខ្ញុំ មានចំណេះដឹងនិងជំនាញថ្មីៗ ល្អៗអាចគ្រប់គ្រងករណីសម្រាលពិបាកបាន។

Orn Bopha,
Midwife at Kep Provincial Hospital
Earlier, the Midwives Coordination Alliance Team (MCAT) meetings at my Kep province were not very successful due to a lack of budget and technical resources, but after the collaboration with Muskoka project, we now have regular MCAT meetings. Thus, now the midwives in our hospital have improved knowledge and skills to manage the complicated deliveries.

រស់ រ៉ាឌី ឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
មណ្ឌលសុខភាពពងទឹក ខេត្តកែប
ការបង្កើតប្រចាំសប្តាហ៍ដោយបុគ្គលិកគម្រោង Muskoka បានធ្វើអោយខ្ញុំមានចំណេះដឹងនិងជំនាញជាច្រើនអំពីការថែទាំមាតានិងទារក។ លើសពីនេះទៅទៀតបុគ្គលិកគម្រោងបានជួយក្នុងការត្រៀមទទួលយកការវាយតម្លៃ HEQIP។ ការឧបត្ថម្ភដែលគម្រោងបានផ្តល់អោយនិងផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់មណ្ឌលសុខភាពរហូត។

Ruos Rady,
Midwife at Pong Teuk Health Center, Kep
The weekly coaching provided by Muskoka project staff to support us and improve our skill and knowledge about maternal and newborn care, is extremely useful. In addition, the project staff has also helped us to prepare for HEQIP evaluations. The support by the project is very useful for our health center.

ពៅ មួយ ឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
មន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
នៅមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែបនាងខ្ញុំមាន Mini Skill Lab ដែលជាបន្ទប់អនុវត្តន៍គ្លីនិកទាក់ទងទៅនឹងជំនាញចំណេះដឹងហើយយើងខ្ញុំនឹងខិតខំ ប្រឹងប្រែងប្រើប្រាស់បន្ទប់នេះដើម្បីអោយជំនាញរបស់ឧបមន្ទីរពេទ្យយើងខ្ញុំ មានចំណេះដឹងនិងជំនាញថ្មីៗ ល្អៗអាចគ្រប់គ្រងករណីយមានគម្រោងនេះតទៅទៀត។

Pov Mouy,
Midwife at Kep Provincial Hospital
The Muskoka project has provided us with a Mini Skills Lab. We find these very useful and will try to use these rooms to improve the skills of midwives. I really wish this project could be continued.

ទេព គឹមស្នួត
ឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
មណ្ឌលសុខភាពពងទឹក ខេត្តកែប
ចាប់ពីមានគម្រោងនេះ ពួកយើងដែលជាបុគ្គលិក នៅមណ្ឌលសុខភាពមានចំណេះ មានជំនាញ បច្ចេកទេសកើនឡើង ក្នុងការបម្រើការងារនៅមណ្ឌលហើយអតិថិជនក៏មានទំនុកចិត្តក្នុងការមកទទួលសេវា នៅមណ្ឌលសុខភាពកាន់តែខ្លាំង។ ពេលគម្រោងជិតឈានដល់ទីបញ្ចប់ Muskoka បានរៀបចំធ្វើសិក្ខាសាលាស្តីពី និរន្តរភាពគម្រោងលើកកម្ពស់សុខភាពមាតានិងទារក។ ដូច្នេះចំពោះនាងខ្ញុំគម្រោងនេះល្អសំរាប់មណ្ឌលសុខភាពនាងខ្ញុំ ហើយនាងខ្ញុំនឹងខិតខំប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រ ស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៀត។

Tej Kimsure,
Midwife at Pong Teuk Health Center, Kep
The coaching and trainings provided by Muskoka project have really been very helpful in developing the knowledge, technical skills and confidence. The health center staff now are more confident for providing services to the clients. And now, although the project is ending, Muskoka project conducted a workshop on sustainability for improving maternal and newborn health. We will try our best to continue, to update our skills and carry forward the good work.

ឡុង សុភាព
បរិញ្ញាប័ត្រគណនេយ្យ និងអនុប្រធានផ្នែកគាំពារមាតានិងទារកនៃមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកែប
សូមអរគុណដល់គម្រោង MUSKOKA ដែលបានជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រផ្នែកសំភារៈ ចំណេះដឹងជំនាញបច្ចេកទេសដល់បុគ្គលិកនៅឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប។ ដែលអាចអោយឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប មានឱកាសបានចូលរួមប្រជុំ MCAT ប្រជុំប្រចាំត្រីមាសការងារសុខភាពមាតានិងទារក (Q MCH meeting) ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពីគ្នាទៅវិញទៅមកនៅមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប ដែលជាកន្លែងដែលមានករណីសម្រាលលំបាកច្រើន។ ទាំងនេះហើយដែលធ្វើអោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលខេត្តកែបមានទំនុកចិត្តនិងជំនាញច្រើនជាងមុន។

Long Sopheap,
Bachelor of Midwife and Deputy Director of Maternal and Child Health, Kep Provincial Health Department
I would like to thank the Muskoka project, for supporting the training and coaching of midwives of Kep province. Also, thanks to the support from Muskoka project the midwives have the opportunity to attend the MCAT and QMCH meetings and learn from other health workers of Kampot province, which has a lot of complicated cases. With all this input, now the health staff of Kep province is far more confident and skillful.

យូ គឹមសុខ
ឧបមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប
នៃមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកែប
សូមអរគុណដល់គម្រោង Muskoka ដែលបានជួយគាំទ្រ និងឧបត្ថម្ភទាំងផ្នែកសំភារៈនិង ចំណេះដឹងផ្នែកបច្ចេកទេសដល់បុគ្គលិកនៅមន្ទីរសុខាភិបាល មណ្ឌលសុខភាពនិងមន្ទីរពេទ្យខេត្តកែប ជាពិសេសមូលដ្ឋាន BEMONC។ ដូច្នេះនាងខ្ញុំគិតថាគម្រោងនេះល្អសំរាប់ខេត្តកែបរបស់ខ្ញុំ ហើយនាងខ្ញុំនឹងបន្តការងារនេះអោយមាននិរន្តរភាពតទៅទៀត។

You Kimsok,
Midwife, Maternal and Child Health, Kep Provincial Health Department
I wish to thank the Muskoka project, which has supported both the equipment and training of the staff at Kep Hospital and Health Centers, especially in BEMONC facilities. In my opinion, this project is extremely useful for my province and we would continue the good work that this project has started.

វេជ្ជបណ្ឌិត លៀម ម៉េងស្រីម
ប្រធានមណ្ឌលសុខភាពពងទឹកខេត្តកែប
ខ្ញុំបានពិតជាមានសេចក្តីរីករាយជាខ្លាំងជាមួយនិងគម្រោង Muskoka ដែលគម្រោងនេះបានរួមចំណែកយ៉ាងច្រើនក្នុងការលើកកម្ពស់ សុខុមាលភាពប្រជាពលរដ្ឋ ពិសេសកាត់បន្ថយអត្រាមរណៈភាពមាតា និង ទារកស្របតាមគោលការណ៍របស់ក្រសួងសុខាភិបាល។ ទន្ទឹមនឹងនេះផងដែរគម្រោងក៏បាន ជួយលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងបន្ថែមដល់បុគ្គលិកយើងខ្ញុំ ទាំងទ្រឹស្តី និង ការអនុវត្តន៍ព្រមទាំងជួយអោយមានការរីកចម្រើននៅមណ្ឌលសុខភាព។

Dr Leam Mengsream,
Chief of Pong Teuk Health Center, Kep
I am very happy with the Muskoka project, which has contributed immensely towards promoting people's well-being, especially towards reducing maternal and newborn mortality in alignment with the objectives of Ministry of Health. At the same time, this project has also enhanced the knowledge and confidence of our staff, through trainings and coaching.

3000+ hours of on-the-job coaching by using real cases & scenarios.

វេជ្ជបណ្ឌិត អោក ឆន
ប្រធានផ្នែកសម្ភពនិងជាគ្រូពេទ្យព្យាបាលនៃមន្ទីរពេទ្យបារាយណ៍សន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ មុនពេលមានគំរោង ខ្ញុំហាក់ដូចជាមានសភាពឯកកោគ្មានអ្នកជួយគាំទ្រផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ នូវចំណុចខ្លះខាតផ្សេងៗទាំងការដឹកនាំ ទាំងបច្ចេកទេស។ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះខ្ញុំមានការអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងជាច្រើនទាំងផ្នែកដឹកនាំ ទាំងផ្នែកបច្ចេកទេសតាមរយៈសិក្ខាសាលាជាច្រើនរបស់ Muskoka មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ រូបខ្ញុំបានក្លាយខ្លួនជាអ្នកបណ្តុះបណ្តាលបន្តដល់បុគ្គលិកផ្សេងៗទៀត ។ អង្គការមានការកែលម្អនិងលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាកាន់តែល្អប្រសើរបន្ថែមទៀត។

Dr. Ok Chhan,
Chief of Maternity Ward,
Baray Santuk Referral Hospital,
Kampong Thom
Before the project started, we had no technical support, to identify the gaps and to get technical advice. Thanks to the support from Muskoka project, now I have improved my knowledge in managerial and technical areas through various trainings and workshops. Also, now, I am a trainer and I train other health workers. As a result, now our referral hospital has greatly improved its quality of services.

វេជ្ជបណ្ឌិត ឯក នារីវត្ត
ប្រធានផ្នែកសម្ភពនិងជាគ្រូពេទ្យបម្រើការងារនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកស្ទឹង ខេត្តកំពង់ធំ នាងខ្ញុំគិតថាការបង្កើតផ្ទាល់នេះពិតជាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់បានជួយដោយឆាប់ទាំងអស់ទទួលបាននូវចំណេះដឹងចំណេះធ្វើ មានទំនុកទុកចិត្តមានភាពជឿជាក់ ក្នុងការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងចំពោះករណីពិបាកៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនកាន់តែល្អប្រសើរនិងសំរាប់អង្គការទៅលើការលើកកម្ពស់គុណភាពសេវា។ នាងខ្ញុំបានពាំនាំចំណេះដឹងទាំងអស់ដើម្បីជួយបង្ហាត់បង្រៀនបន្តដល់គ្រូពេទ្យ និងចែករំលែកដល់គ្រូបង្គោលមិនទាន់ចេះឬមិនទាន់ស្គាល់។

Dr. Ek Nearyroth,
Chief of Maternity Ward, Stung Referral Hospital, Kampong Thom
I find the coaching provided by Muskoka project to be very important. This has enabled midwives to gain knowledge, skills and confidence in the management of complicated maternity cases. Also, this has led to improving the quality of services at our Referral Hospital. I am now able to share my knowledge with other doctors and midwives who are not yet familiar with these concepts and skills.

លោកស្រី ជិន សុផល្លី
ឆ្មបនិងជានាយសាលារងផ្នែកសម្ភពនិងជាគ្រូពេទ្យបង្អែកស្ទឹង ខេត្តកំពង់ធំ ខ្ញុំមានទំនុកចិត្តនិងភាពជឿជាក់កាន់តែច្បាស់លើការគ្រប់គ្រងករណីស្មុកស្មាញមានដូចជាការគ្រប់គ្រង ស្រ្តីសម្រាលស្មុកស្មាញ ការគ្រប់គ្រងបម្រុងក្រឡាភ្លើងធ្ងន់ធ្ងរ ក្រឡាភ្លើង ការលូកចារទំលាក់ស្មុកធ្ងន់ធ្ងរ ក្រឡាភ្លើង ការលូកចារទំលាក់ស្មុកដោយដៃ គ្រប់គ្រងការធ្លាក់ឈាមក្រោយសម្រាល ការបញ្ជូនទារកទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យបង្អែក និង ការអនុវត្តន៍នៅការប្រើប្រាស់កំរងសំល្ហាវាយតម្លៃទៅតាមHEQIP។ ដូច្នេះខ្ញុំសំណូមពរសុំអោយមានការប្រជុំសម្ព័ន្ធក្រុមឆ្មបនេះបន្តទៅទៀតនិងមានការគាំទ្រ ដោយគម្រោង Muskoka ។

Chin Sophally,
Midwife and Vice Chief of Maternity Ward, Stung Referral Hospital, Kampong Thom
Thanks to the extensive coaching and MCAT meetings, I now feel confident of managing completed cases such a complicated delivery, management of severe pre-and eclampsia, manual removal of placenta, postpartum hemorrhage, care and timely referral of newborn and using HEQIP tools.

ឡាយ សុខឡាង
ឆ្មបមធ្យមនៅក្នុងមណ្ឌលសុខភាពប្រឡាយ ខេត្តកំពង់ធំ គម្រោង Muskoka ជាដៃគូដ៏ល្អពិសេសមានអ្នកគ្រូចុះមកបង្វឹកពិជំនាញផ្នែកសម្ភពទាំងទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តជំនាញធ្វើឱ្យពួកខ្ញុំមានសមត្ថភាពនិងមានទំនុកចិត្តក្នុងការជួយដល់ស្រ្តីដែលមកសម្រាលកូនពិនិត្យផ្ទៃពោះ ពិនិត្យក្រោយសម្រាល។ នាងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គម្រោង Muskoka នឹងបន្តគំរោងនេះតទៅទៀតដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពនិងផ្តល់ចំណេះដឹងថ្មីៗដល់ពួកខ្ញុំ។

Loy Soklang,
Secondary Midwife, Proloy Health Center, Kampong Thom
The Muskoka project has been an excellent partner, which has always encouraged and supported us. They provided excellent practical and theoretical coaching, due to which now we have better skill and confidence to provide better Ante-Natal Care and Post Natal Care. I hope that Muskoka project will continue to further strengthen the capacity, skills and knowledge of our staff.

More than 150 Hospital and Maternity ward managers received coaching on documentation for HEQIP in all 12 referral hospitals supported by the project.

កញ្ញា អុន ផល្លា
 បរិញ្ញាបត្រធុបដ្ឋកត្តាគាំពារមាតា និង ទារក
 នៃមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកំពង់ធំ
 យើងខ្ញុំពិតជាមានសេចក្តីសប្បាយ
 ចិត្តខ្លាំងដែលបានទទួលការ
 បណ្តុះបណ្តាលនៅបន្ទប់អនុវត្តជំនាញ
 ដែលប្រកបទៅដោយគុណភាពនិង
 មានសម្ភារៈបរិក្ខារគ្រប់គ្រាន់ និងទំនើបៗ
 អ្វីទាំងអស់នេះហើយបានចូលរួម
 ចំណែកបង្កើនចំណេះដឹងឆ្លុប និង
 បុគ្គលិកដទៃទៀតឲ្យកាន់តែមានទំនុក
 ចិត្តនៅពេលផ្តល់សេវាទៅកាន់អតិថិជន។
 ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ
 ចំពោះបុគ្គលិក ក្នុងគម្រោង MUSKOKA
 ទាំងអស់ដែលបានខិតខំរួម ចំណែកជួយ
 វិស័យសុខាភិបាលនៅប្រទេសកម្ពុជាឱ្យ
 កាន់តែប្រសើរឡើង។

Un Phalla,
*Bachelor Midwife, Maternal and
 Child Health, Provincial Health
 Department, Kampong Thom*
 We are extremely happy to receive
 modern equipment at Skills Lab.
 This has contributed immensely
 towards enhancing the knowledge
 and confidence levels of midwives
 and other health care provider.
 I would like to express my pro-
 found gratitude to the Muskoka
 team, for their efforts to contribu-
 te to improving the health sector
 in Cambodia.

លោកស្រី វ៉ូច គឹម ស៊ីន
 ឆ្មបមធ្យមនៅមណ្ឌលសុខភាពមានជ័យ
 ខេត្តកំពង់ធំ
 នាងខ្ញុំពិតជាពេញចិត្តខ្លាំងណាស់ចំពោះ
 ការបង្វឹកផ្ទាល់នៅមណ្ឌលសុខភាពរបស់
 នាងខ្ញុំ ដែលធ្វើអោយខ្ញុំមានការរីកចម្រើន
 ទាំងចំណេះដឹងនិងការអនុវត្តផ្ទាល់មិនថា
 បច្ចេកទេស ឬផ្នែកអនាម័យរួមទាំងការ
 ទុកដាក់ ឯកសារផងដែរ។ ដូច្នេះខ្ញុំសូម
 អរគុណដល់លោកគ្រូអ្នកគ្រូទាំងអស់ដែល
 បានមកបង្ហាត់បង្ហាញ ដែលតែងតែផ្តល់នូវ
 យោបល់ល្អៗនិងជួយបំពេញនូវចំណុច
 ខ្វះខាត។

Vouch Kimsin,
*Secondary Midwife at Mean Chey
 Health Center, Kampong Thom*
 I am very satisfied with coaching
 in my health center which has
 improved my knowledge and
 practical skill, especially related to
 hygiene and also documentation.
 I would like to thank the trainers
 who have come up with a special
 trainings to coach us, and always
 provide good advice and support

កញ្ញា ប៊ុន មួយលី
 ឆ្មបមធ្យមនៅមណ្ឌលសុខភាពមាន
 ជ័យ ខេត្តកំពង់ធំ
 បុគ្គលិកគម្រោង Muskoka មាន
 ទំនាក់ទំនងល្អជាមួយពួកយើងខ្ញុំគ្រប់គ្នាមិ
 នដែលមានពាក្យសម្តីដ៏តូចដ៏ឡើយតែងតែ
 ប្រាប់នូវអ្វីដែលជាចំណុចខ្វះខាត
 ដើម្បីបានកែលម្អនិងមានភាពប្រសើរ
 ឡើងវិញ។ ក្នុងនាមខ្ញុំជាឆ្មបមធ្យមដែល
 បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលសូម
 អរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ របស់
 អ្នកគ្រូដែលតែងតែជួយដល់ពួកខ្ញុំ អស់ពី
 ចិត្តពីថ្ងៃមិនមើលនិងភ្នែកម្តងណា
 ឡើយ។

Bun Muoyly,
*Secondary Midwife at Mean Chey
 Health Center, Kampong Thom*
 The Muskoka coaches have a good
 relationship with us. They have a
 good attitude, and are always
 helping me to improve. As a
 midwife who has been coached
 extensively, I would like to always
 thank you for your attention and
 support.

លោកស្រី ធីន ធីរី
 ឆ្មបមធ្យមនៅមណ្ឌលសុខភាពមានជ័យ
 ខេត្តកំពង់ធំ
 បុគ្គលិកគម្រោងបានផ្តល់ចំណេះដឹងជា
 ច្រើនដែលនាងខ្ញុំមិនដែលចេះមិនដែលអ
 នុវត្តនូវជំនាញសព្វគ្រប់បែបយ៉ាង និងគុ
 មានទំនុកចិត្តក្នុងការផ្តល់សេវាជូនអតិថិជន
 ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននាងខ្ញុំមានភាពរីកចម្រើនច
 រើនខ្លាំងនូវជំនាញនិងចំណេះដឹង ទាំងអស់
 នេះដែលអ្នកគ្រូបានផ្តល់អោយជាប្រចាំរ
 ល់ពេលបង្វឹកនិងតាមរយៈការប្រជុំសម្តែង
 ក្រុមឆ្មបមធ្យមរយៈឆ្មបមរ្តង ចំណេះនិង
 ជំនាញទាំងអស់នេះ វាគឺជាមាសប្រាក់ធ
 រើអោយនាងខ្ញុំចេះច្បាស់លាស់ មានទំនុកទុក
 ចិត្តអាចដោះស្រាយជីវភាពគ្រួសារនិងផ្តល់
 សេវាប្រកបដោយគុណភាពជូនអតិថិជន។

Ngin Thivy,
*Primary Midwife at Mean Chey
 Health Center, Kampong Thom*
 The Muskoka coaches have given me
 a lot of knowledge, skills and
 confidence, and thus now I feel
 more confident to serve the clients.
 Also, the rotation of midwives
 and the Midwifery Coordination
 Alliance Team (MCAT) meeting
 are excellent platforms to learn
 and improve. With this skill and
 knowledge, I now have the confi-
 dence to support my facility and
 provide quality service to clients.

អាក ប៉ូម
 ឆ្លុះឆ្លាយផ្នែកសម្ភពនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែក
 បារាយណ៍សន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ
 យើងខ្ញុំមានការរៀបចំសម្ភារៈសង្គ្រោះ
 បានត្រឹមត្រូវ និងងាយយកមកប្រើប្រាស់
 នៅពេលជួបបញ្ហាដូចជា សង្គ្រោះទារក
 គ្រប់គ្រងបំប្លែងឡាភ្លើងធ្ងន់ធ្ងរ ក្រឡាភ្លើង
 និងការធ្លាក់ឈាមក្រោយសម្រាល
 សូមអរគុណដល់គម្រោង
 Muskoka។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា
 ពិតជាសោកស្តាយយ៉ាងខ្លាំងបើ
 គ្មានការជួយឧបត្ថម្ភពីគម្រោង Muskoka
 និងសង្ឃឹមថាគម្រោងនេះនឹងមានបន្ត។

Ok Pom,
 Secondary Midwife at Maternity
 Ward at Baray Santuk Referral
 Hospital, Kampong Thom
 Thanks to Muskoka project, we
 have greatly improved our prepa-
 ration for emergencies, including
 correctly storing the equipment and
 material for emergencies,
 such as newborn resuscitation,
 severe pre-eclampsia, eclampsia
 and postpartum hemorrhage. We
 sincerely hope that such techni-
 cal assistance would continue in
 future.

ហេង ភួងបុប្ផា
 វេជ្ជបណ្ឌិតជាប្រធានផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរ
 ពេទ្យបង្អែកខេត្តកំពង់ធំ
 ពេលមុនមានគម្រោងខ្ញុំមានកង្វះ
 ខាតជាច្រើនទាំងការគ្រប់គ្រង ទាំង
 បច្ចេកទេសដោយគ្មានអ្នកជួយគាំទ្រ
 ផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ នូវចំណុចខ្លះខាត
 ទាំងនោះទាំងការដឹងនាំ ទាំងបច្ចេកទេស។
 ក្រោយមានគម្រោងខ្ញុំមានការ
 អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងជាច្រើនទាំង
 ផ្នែកជីកនាំ ទាំងផ្នែកបច្ចេកទេស
 តាមរយៈសិក្ខាសាលាជាច្រើនរបស់ Mus-
 koka មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ រូបខ្ញុំបានក្លាយ
 ខ្លួនជាអ្នកបណ្តុះបណ្តាលបន្តដល់បុគ្គលិក
 ផ្សេងៗទៀត ថែមទៀតផង។

Dr. Heng Phuong Bopha,
 Chief of Maternity Ward of Kam-
 pong Thom PRH
 Before the project, I was lacking
 both, the technical and manage-
 rial skills. After the project, I have
 developed a lot of knowledge in
 leadership and technical areas th-
 rough many Muskoka workshops
 and trainings. Moreover, I have
 also become a trainer to train
 other midwives.

លោកស្រី ហៀក សេងហ៊ាន់
 ឆ្លុះឆ្លាយផ្នែកសម្ភពនៅមណ្ឌលសុខភាពទ្រៀប
 ខេត្តកំពង់ធំ
 សូមអរគុណដល់អ្នកគ្រូបង្រៀននិងបុគ្គលិក
 Muskoka ដែលបានជួយបង្រៀនបន្ថែម
 លើមុខជំនាញឆ្លុះឆ្លាយរបស់ខ្ញុំទាំងការ
 អនុវត្តផ្ទាល់លើអតិថិជននិងអនុវត្តលើរូប
 ម៉ានីកាំង ដល់រូបនាងខ្ញុំនិងឆ្លុះឆ្លាយអស់
 ក្នុងមណ្ឌលសុខភាព។ ពិសេសទៀតនោះ
 អ្នកគ្រូបានយកបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន
 របស់គាត់មកចែករំលែកដល់ពួកយើងខ្ញុំ
 មិនមានការលាក់លៀមមានតែការលើក
 ទឹកចិត្តអរគុណយើងមានទំនាក់ទំនងល្អ។

Hiek Seng Horn,
 Bachelor Midwife at Treal Health
 Center, Kampong Thom
 I would like to thank the Muskoka
 staff for providing us with excel-
 lent coaching, related to our mid-
 wifery skills, using mannequins
 and real case scenarios. The man-
 ner in which the coaches used
 their personal experiences with
 us without hesitation, was really
 encouraging, and we appreciate
 the excellent communication.

កញ្ញា ឌុច សុគន្ធា
 ឆ្លុះឆ្លាយផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរពេទ្យបង្អែក
 បារាយណ៍សន្ទុកខេត្តកំពង់ធំ
 អ្នកគ្រូបានធ្វើអោយពួកខ្ញុំមានការកែ
 លំអរច្រើនលើចំណុចខ្លះខាត មានទំនុក
 ចិត្ត មានការសហការ ល្អនិងអាច
 គ្រប់គ្រងបានរាល់ស្ថានភាពរោគសញ្ញាផ្នែក
 បច្ចេកទេសផ្សេងៗដែលកើតមាន។ ជាពិសេស
 អ្នកគ្រូបង្ហាញដែលប្រកបទៅដោយវិជ្ជាជីវៈ
 មានភាពថ្លៃថ្នូរ រូសរាយរាក់ទាក់មានសន្តាន
 ចិត្តល្អ តែងតែយោគយល់អធ្យាស្រ័យ
 លើកសរសើរ លើកទឹកចិត្តនិងពោរពេញ
 ដោយអព្យាក្រឹតភាព សំរាប់បុគ្គលិកគ្រប់
 គ្នា។ គួរយកគំរូតាម។

Duch Sokunthea,
 Secondary Midwife at Baray Santuk
 Referral Hospital, Kampong Thom
 The Muskoka project has helped
 us improve our confidence, cor-
 rect our errors, and improve the
 management of all complicated
 obstetrics cases. I would especially
 like to thank the coaches who
 are very professional, gentle and
 friendly and are always encoura-
 ging us impartially. They are a role
 model for every health staff.

លោកស្រី នួន ចន្ទីលីជា
 ឧបមធ្យម នៅមណ្ឌលសុខភាពទ្រៀល
 ខេត្តកំពង់ធំ

អរគុណគម្រោង Muskoka ដែលធ្វើអោយ ពួកខ្ញុំមានទំនុកចិត្តច្បាស់លាស់ក្នុងការ ផ្តល់សេវាប្រកបដោយគុណភាព ដោយ ពិមុនមកពួកខ្ញុំពុំមានទំនុកចិត្តក្នុងការអនុវត្ត ជាច្រើនដូចជាការគ្រប់គ្រងបំប្រុងក្រឡាភ្លើង ធ្ងន់ធ្ងរសម្រាលដោយបូមជប់ គ្រប់គ្រងការ ធ្លាក់ឈាមក្រោយសម្រាល និងករណី ផ្សេងៗទៀត។ ឥឡូវនេះពួកខ្ញុំអនុវត្តបាន ជោគជ័យនិងមានទំនុកចិត្ត។

Noun Chan Lida,
 Secondary Midwife at Treal Health
 Center, Kampong Thom

Thanks to the Muskoka project we are now very confident in providing quality services. Earlier, we lacked confidence in management of severe pre eclampsia, assisted delivery, postpartum hemorrhage and other complicated cases. Now, we are successful and confident in managing these.

លោកស្រី តៅ សេងប៉ាង
 ឧបមធ្យមនៅមណ្ឌលសុខភាពប្រឡាយ
 ខេត្តកំពង់ធំ

នាងខ្ញុំពិតជាសប្បាយរីករាយយ៉ាងខ្លាំងដែល មានគំរោងមូស្កូការជួយគាំទ្រនិងបង្រៀន ទាំងទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តជំនាញផ្នែកសម្រាល លំបូរនាងខ្ញុំធ្វើអោយនាងខ្ញុំមានជំនាញ និងមានទំនុកចិត្តក្នុងការផ្តល់សេវាប្រកប ដោយគុណភាព។ ជាទីបញ្ចប់នាងខ្ញុំសូម អរគុណដល់គំរោងមូស្កូការពិសេសអ្នក គ្រូដែលបានចុះមកបង្វឹកខ្ញុំផ្ទាល់ ។

Tao Seng Beang,
 Secondary Midwife at Prolay Health
 Center, Kampong Thom

It's a pleasure to have the Muskoka project. They have supported us with theoretical and practical trainings on various aspects of obstetrics. I now feel confident about my skills to provide better quality of services to our clients. I would especially like to express my gratitude to the coaches of Muskoka project.

កញ្ញា ជ ម៉ាលាប
 ឧបមធ្យមនៅក្នុងមណ្ឌលសុខភាពប្រឡាយ
 ខេត្តកំពង់ធំ

កាលពីមុនពួកខ្ញុំពុំមានទំនុកចិត្តក្នុងការ គ្រប់គ្រងករណីលំបាកៗដូចជាការធ្លាក់ឈាម ក្រោយសម្រាល។ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះពួកខ្ញុំមាន ការកែលម្អច្រើនលើចំនុចខ្លះខាតនិងមាន ទំនុកចិត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងរាល់ស្ថាន ការណ៍លំបាកៗដែលកើតមានឡើង។

Chor Maleab,
 Primary Midwife at Prolay Health
 Center, Kampong Thom

Earlier, we did not have confidence in managing complicated cases like excessive blood loss after delivery etc. But now, after extensive coaching, we are far more confident in managing complicated cases.

វេជ្ជ ហួត យុវលាត
 ឯកទេសផ្នែកកុមារនៅមន្ទីរ
 ពេទ្យខេត្តកំពង់ធំ

ខ្ញុំបាទពេញចិត្តចំពោះវត្តមាន គម្រោង Muskoka នៅមន្ទីរពេទ្យខេត្ត កំពង់ធំ។ គម្រោងបានជម្រុញបុគ្គលិកផ្នែក កុមារឱ្យមានទំនុកចិត្ត និងភាពជឿជាក់ ក្នុងការផ្តល់សេវាប្រកបដោយគុណភាព និង រាយការណ៍ជូនគ្រូពេទ្យទាន់ពេលវេលា ក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង ការបញ្ជូនទៅ រកកន្លែងប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

Hout Yuvoleap,
 Doctor in Pediatric Ward and NCU
 of Provincial Hospital, Kampong
 Thom

I am extremely satisfied with the support of Muskoka project in Kampong Thom province. This project has improved the skills and confidence of health workers in NCU to provide quality service to clients, and also to intimate the doctors in a timely manner in case of emergency.

វេជ្ជ យឹម ភិវឌ្ឍ
អនុប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តកំពង់ធំ
ទទួលបន្ទុកផ្នែកគាំពារមាតានិងទារកខេត្ត
ការប្រជុំ MCAT
 ពិតជាមធ្យោបាយមួយសំខាន់ណាស់
 ក្នុងចំណោមមធ្យោបាយដទៃទៀត ដែល
 ជួយទាំងអស់ក្នុងខេត្តបានជួបជុំផ្លូវព័ត៌
 មានឲ្យគ្នា ពីបញ្ហាប្រឈម បទពិសោធន៍
 កិច្ចសហការ និងការអនុវត្តជំនាញច្បាស់
 លាស់មួយដែលបានព្រមព្រៀងពីអ្នក
 សម្របសម្រួលថ្នាក់ខេត្តនិងស្រុកប្រតិបត្តិ។
 មន្ទីរសុខាភិបាលប្រើជាចិត្ត បន្តគាំទ្រ
 យន្តការនេះឲ្យដំណើរការ
 និងមានប្រសិទ្ធភាពបន្ទាប់ពីគំរោង
MUSKOKA នឹងត្រូវបញ្ចប់។

Dr. Yim Phivatho,
*Deputy Director of Provincial
 Health Department in charge of
 Maternal and Child Health, Kam-
 pong Thom*
 The MCAT meetings are indeed an
 important event wherein midwi-
 ves in the province can meet and
 exchange information about the
 challenges they face, improve
 cooperation and also discuss and
 practice new skills. The Health
 Department is determined to con-
 tinue to support this important
 activity after the Muskoka project
 concludes.

លោកស្រី ទា មករា
ឆ្មបបរិញ្ញាបត្រនៃមន្ទីរពេទ្យបង្អែកស្ទឹង
ខេត្តកំពង់ធំ
 នាងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រៅល
 ជ្រៅចំពោះគម្រោង *Muskoka* ដែល
 បានជួយបំពេញចំនុចខ្លះខាតរបស់យើងខ្ញុំ
 បង្រៀនបន្ថែមលើជំនាញថ្មីៗចំពោះ
 បុគ្គលិកឆ្មបនិងធ្វើអោយពួកខ្ញុំមានទំនុកចិត្ត
 ក្នុងការផ្តល់សេវាប្រកបដោយ
 គុណភាព។

Tea Makara,
*Bachelor Midwife, Stung Referral
 Hospital, Kampong Thom*
 I would like to express my deep
 gratitude to Muskoka project
 that has help fill the gap that we
 had in our technical knowledge.
 The Muskoka coaches, provided
 us extensive coaching and now
 we are more confident in provid-
 ing services with quality to our
 clients.

កញ្ញា ហ៊ិន ផាន់ណា
ឆ្មបមធ្យម
នៅក្នុងមណ្ឌលសុខភាពទ្រៀល
ខេត្តកំពង់ធំ
 អ្នកគ្រូៗធ្វើការនៅគម្រោង *Muskoka*
 តែងតែយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបង្រៀន
 ទាំងទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តផ្ទាល់លើអ្នកជំងឺ
 និងម៉ាស៊ីន។ អរគុណដល់អ្នកគ្រូៗ
 ដែលបានផ្តល់ទាំងចំណេះដឹងនិងការ
 អនុវត្តជាក់ស្តែង។ ពិសេសជួយរៀប
 ចំ សម្ភារៈនិងធ្វើអនាម័យបន្ទប់សម្រាល
 ក្រោយសម្រាល។

Khin Phanna,
*Secondary Midwife at Treal Health
 Center, Kampong Thom*
 The Muskoka team has trained
 us well, using mannequins and
 real case scenarios. I would like to
 thank the Muskoka team for this
 excellent training, including the
 training on hygienen and prepe-
 ration of delivery room and
 post-partum rooms.

កញ្ញា ហ៊ិន សសុទ្ធា
ឆ្មបមធ្យមនៅផ្នែកសម្បូរ និងពេទ្យស្ត្រី
នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពង់ធំ
 ឆ្លងកាត់រាល់ការអនុវត្តក្រោយពីបណ្តុះ
 បណ្តាលជាមួយគម្រោង *Muskoka*
 នាងខ្ញុំមានចំណេះទ្រឹស្តីជាមូលដ្ឋាន ហើយ
 អាចអនុវត្តតាមបានដោយមានទំនុកចិត្ត
 លើសពីនេះទៀតសោធន៍ នាងខ្ញុំបានចែក
 រំលែកចំណេះដឹងដែលមាននេះទៅដល់
 បុគ្គលិក សិក្សាកាម និង និស្សិត
 ផ្សេងៗទៀត ។ ការបណ្តុះបណ្តាលនេះ
 បានផ្តល់អោយខ្ញុំនូវចំណេះដឹង និង
 ចំណេះធ្វើ ដែលជាជំនាញមួយមិនអាចខ្វះ
 បានសម្រាប់អាជីពជាឆ្មប។

Hin Sorsokthea,
*Secondary Midwife at Maternity
 Ward of Kampong Thom Provincial
 Hosopital*
 Through multiple trainings and
 practical sessions with Muskoka
 Project, I now have the theoretical
 knowledge and skill to confidently
 perform my duties. In addition, I
 also can share this knowledge with
 other staff, midwives and students.
 This knowledge and skill, is essen-
 tial for every midwife.

សង្ខេបអំពីគម្រោង

ការកែលម្អគុណភាព

គម្រោងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការថែទាំសុខភាពមាតា និង ទារក បានអនុវត្ត ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដោយអង្គការ ជីអាយហ្វិត ជួសមុខឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីម៉ង់ (BMZ)។ គម្រោងមានគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងការ ថែទាំសុខភាពមាតា និង ទារកក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង តាមរយៈការណែនាំ នូវឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវរកភាពពិការ និង សមត្ថភាព ក្នុងការផ្តល់ជូនសេវាដែលទាក់ទង ទៅនឹងពិការភាព។ ខេត្តគោលដៅរបស់គម្រោងមាន៖ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពត និង ខេត្តកែប។

គម្រោងផ្តល់ការគាំទ្រ បច្ចេកទេស និង ការគ្រប់គ្រងទៅដល់ម្តេចម្នាក់មូលដ្ឋាន សុខាភិបាល (EmONC) ក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ កំពង់ធំ កំពត និងខេត្តកែប ដើម្បីឱ្យបុគ្គលិកសុខាភិបាលក្នុងតំបន់ទាំងនោះអាចគ្រប់គ្រងករណីពិបាកបាន យ៉ាងល្អប្រសើរ ដែលកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេល ឈឺពោះសម្រាល ពេលសម្រាល និង ក្រោយពេលសម្រាលកូន។

គម្រោងក៏មានគោលដៅក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគុណវុឌ្ឍិ និងជំនាញ របស់ បុគ្គលិកផ្តល់សេវាសុខភាពនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសង្គ្រោះបន្ទាន់ផ្នែកសម្ភព និងការថែទាំទារកទើបនឹងកើត (EmONC) តាមរយៈការផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាក់ លាក់ ការបង្វឹកបង្វែរក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តការងារ ការផ្លូវផែន និង ការអនុវត្តជំនាញ បន្ថែមនៅបន្ទប់អនុវត្តជំនាញ។ វេជ្ជបណ្ឌិត បានធ្វើការសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយឆ្មបនៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលផ្សេងៗគ្នាដើម្បីពង្រឹងការផ្សារ ភ្ជាប់ប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ផ្នែកសម្ភពសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង ការថែទាំទារកទើបកើត ជាមូលដ្ឋាន (BEmONC) ជាមួយនិង ផ្នែកសម្ភពសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង ការថែទាំទារកទើបកើតពេញលេញ (CEmONC)។ សកម្មភាពសំខាន់ៗ មួយចំនួនរួមមាន ការចូលរួមប្រជុំឆ្មប ការផ្លូវផែនសិក្សាជាដើម។

ការបង្វឹកឆ្មប៖

ឆ្មបកម្ពុជាដែលមានបទពិសោធន៍ ចំនួនបីទៅប្រាំមួយនាក់មានទីស្នាក់ការនៅខេត្ត គោលដៅ និងផ្តល់ការគាំទ្រជាប្រចាំដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល សង្គ្រោះបន្ទាន់ផ្នែក សម្ភព និងការថែទាំទារកទើបនឹងកើត (EmONC)។ ពួកគាត់គឺជាអ្នកជំនាញ រយៈពេលវែងរបស់គម្រោង ដែលបង្វឹកដល់ឆ្មបអំពីបច្ចេកទេសសង្គ្រោះជីវិតដែល ទាក់ទងទៅនឹងជំនាញរបស់ឆ្មប ដោយបង្វឹកទាំងករណីជាក់ស្តែង និងលើរូបម៉ាស៊ីនកាំង។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះមិនត្រឹមតែបង្កើនចំណេះដឹង និងជំនាញរបស់អ្នកផ្តល់សេវាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែទាំទារកសាងទំនុកចិត្តដល់ពួកគាត់ក្នុងការចាត់វិធានការទាន់ពេល និងមានការ ទទួលខុសត្រូវក្នុងពេលមានករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ និង ជួយឱ្យចេះចាំបានល្អនូវជំនាញ ដែលបានរៀន ហើយមានក្នុងប្រព័ន្ធសុខាភិបាល។

បន្ទប់អនុវត្តជំនាញ

គម្រោងបានបង្កើតឱ្យមានបន្ទប់អនុវត្តជំនាញចំនួនប្រាំក្នុងប្រទេសខេត្ត។ ការផ្តល់នេះបានជួយដល់ឆ្មប និង បុគ្គលិកផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារ គាំពារភាពមាតា និងទារក។ ពួកគេអាចអនុវត្តជំនាញម្នាក់ឯង ឬជាក្រុម ដើម្បីពង្រឹង ជំនាញដែលពួកគេទទួលបានពីការហ្វឹកហ្វាត់និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ សិស្សឆ្មបក៏អាច ប្រើបន្ទប់អនុវត្តជំនាញបានដែរ អំឡុងពេលពួកគេមកចុះកម្មសិក្សានៅមន្ទីរពេទ្យ។

A BRIEF ABOUT THE PROJECT

Our Approach

The Improving Maternal and Newborn Care project was implemented in Cambodia by the Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH on behalf of the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) between 01/2016 and 04/2019. The project aimed to improve maternal and newborn emergency health care and to introduce competencies and tools to adapt health services to disability-related needs. The target provinces for the project were Kampong Speu, Kampong Thom, Kampot and Kep.

The project provided technical and managerial support to 25 emergency obstetric and newborn care (EmONC) facilities in the four provinces so that they can better manage complications that arise during the intra-partum, delivery and post-partum periods.

The project also aimed to improve EmONC staff qualifications and skills through support for specific trainings, on-the-job coaching, rotations, and sessions in skills laboratories. Medical doctors worked in close collaboration with midwives at health facilities at different levels of the health system in order to strengthen the link between EmONC activities in basic (BEmONC) and comprehensive care (CEmONC) facilities. Some of the key activities include referral of cases, rotation of health staff from a low case to a higher case facility and participation in MCAT meetings.

Ongoing coaching of midwives

Up to six experienced Cambodian midwives based in the target provinces provided continuous support to the EmONC facilities. These long-term experts (LTEs) coached midwives on life-saving techniques and related midwifery skills, using both real cases and mannequins. This approach not only improved the knowledge and skills of service providers, but also built the midwives' confidence to act promptly and responsibly during emergencies and helped to retain well-trained personnel within the health system.

Skills laboratories

The project has set up five skills laboratories in three provincial and two district hospitals. These offer an ideal location for midwives and other maternal and child health-related staff, either alone or with colleagues, to strengthen the skills they acquired during training and coaching sessions. The skills laboratories can also be used by midwifery students during their practical trainings in hospitals.

ការកែលម្អគុណភាព

គម្រោងគាំទ្រក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគុណភាពសេវាសម្រាប់ផ្តល់ជូនមាតានិងទារក ក្នុងការសង្គ្រោះបន្ទាន់តាមរយៈ ការធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ត្រីសុខាភិបាលថ្នាក់ខេត្ត និងថ្នាក់ស្រុកដើម្បីពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ ការគ្រប់គ្រង ការអភិបាល និង សមត្ថភាព ធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ។ លើសពីនេះទៅទៀត គម្រោងបានជួយប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការ រៀបចំត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ករណីបន្ទាន់ និង រួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យ ប្រសើរឡើង នូវការយល់ដឹងអំពីការត្រៀមខ្លួនទុកជាមុនក្នុងជុំវិញកំណើតការសម្រាលកូន និង ការថែទាំទារកទើបកើត។

ជនពិការ

គម្រោង គាំទ្រក្នុងការដាក់បញ្ចូលសមាសភាព ជនពិការក្នុងផ្នែកសុខភាព តាមរយៈការ ណែនាំនូវឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវរកភាពពិការ និង សមត្ថភាព ក្នុងការផ្តល់ជូនសេវាដែល ទាក់ទងទៅនឹងពិការភាព។

ការដាក់បញ្ចូលជនពិការត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈសកម្មភាពដែលមានស្រាប់នៅក្នុង គម្រោង។ គម្រោងមានគោលបំណងកាត់បន្ថយរបាំងនានាដើម្បីជាការឆ្លើយតបទៅនឹង តម្រូវការផ្នែកសុខភាពផ្លូវភេទនិងសុខភាពបន្តពូជ និងសិទ្ធិរបស់ជនពិការធ្លាប់ ត្រួសារ និង សហគមន៍ ក៏ដូចជានៅតាមកន្លែងផ្តល់សេវាសុខភាពផងដែរ។

អង្គការដើរអាយហ្សិតធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គការជនពិការកម្ពុជា រួមគ្នាក្នុង ការយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានកាន់តែខ្លាំងទៅលើ សុខភាពបន្តពូជក្នុងសកម្មភាព លើកកម្ពស់សុខភាព។

ដើម្បីដោះស្រាយរបាំងសង្គមដែលរារាំងដល់ការដាក់បញ្ចូលជនពិការ អង្គការ ដើរ អាយហ្សិតបានសហការជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាមួយអង្គការសិល្បៈ ជនពិការដែលមានឈ្មោះថា អេពិកអាត។ ការសម្តែងសិល្បៈបានធ្វើឡើងដើម្បីឱ្យជន ពិការនិងមិនពិការដឹងពីវិធីសាស្ត្រធ្វើផែនការគ្រួសារ និង ដើម្បីពន្យល់អំពីសារៈសំខាន់នៃ ការទៅពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកជំនាញផ្តល់សេវាសុខភាពក្នុងការទទួលបាននូវព័ត៌ មានត្រឹមត្រូវជាក់លាក់ និង ជំនួយអំពីសុខភាពបន្តពូជនិងសុខភាពផ្លូវភេទ។

គម្រោងធ្វើការសហការជាមួយអង្គការមនុស្សធម៌ (HI) ដែលបានគាំទ្រនិងយល់ព្រម ដោយក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងការបង្កើត ឧបករណ៍ពិនិត្យកាយសប្បទាសម្រាប់ទារកទើប និងកើត និង កុមារដើម្បីស្វែងរកពិការភាពឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ លើស ពីនេះទៀតគម្រោងក៏បានកសាងការយល់ដឹងរបស់បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ចំពោះកុមារ ដែលមានពិការភាពធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវព័ត៌មាន និងដំណើរការនៃការបញ្ជូន។

Quality Improvement

The project supported quality improvement in maternal and newborn emergency care services by working closely with provincial and district health departments to strengthen monitoring, supervision and strategic planning capacities. In addition, the project assisted in developing preparedness for emergency cases and contributed to a better understanding of birth preparation and newborn care among the population.

Persons with disabilities

The inclusion of persons with disabilities was addressed through targeted activities and was also mainstreamed across the project. The project aimed to reduce barriers to meeting the sexual and reproductive health and rights' needs of persons with disabilities at individual, family and community level, as well as at the health service level.

GIZ worked closely with the Cambodian Disabled People's Organization (CDPO), the umbrella body for disabled people's organizations (DPOs) in Cambodia, to bring a stronger focus on reproductive health into the organization's health promotion activities. Trainings on sexual and reproductive health & rights have been developed for persons with disabilities and conducted in close cooperation with provincial and district health authorities.

In order to tackle societal barriers hindering the inclusion of persons with disabilities, GIZ partnered with the inclusive arts organization Epic Arts. Artistic performances were conducted to make persons with and without disabilities aware of family planning methods and to explain the importance of visiting health professionals to get factually correct information and advice about sexual and reproductive health. The project in cooperation with Humanity & Inclusion (HI) supported the MOH in developing and approving screening tools for newborns and children to detect disabilities and birth defects as early as possible. In addition, the project built health care workers' awareness of children with disabilities, improved the availability of referral information and established an overview of referral pathways for common impairments.

វេជ្ជ. ស្រី នាថ
គ្រូពេទ្យកិច្ចសន្យានៅផ្នែកសម្ភពនៃ
មន្ទីរពេទ្យខេត្ត
Dr. Srey Neat
Doctor (Contract staff) of
Maternity Ward,
Kampong Thom PRH

លោកស្រី លាម សោមសុទ្ធា
ធូបនៅផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរ
ពេទ្យខេត្ត
Mrs. Leam Somsothea
Secondary Midwife of
Maternity Ward,
Kampong Thom PRH

លោកស្រី ភ្លុង ចាន់ដន
ធូបនៅផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរ
ពេទ្យខេត្ត
Mrs. Phoung Chandorn
Primary Midwife of
Maternity Ward, Kampong
Thom PRH

លោកស្រី គង់សុខាល័យ
ធូបនៅផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរ
ពេទ្យខេត្ត
Mrs. Kong Sokhalai
Secondary Midwife of
Maternity Ward,
Kampong Thom PRH

12,092 Obstetric Emergencies treated at project assisted EmONC facilities (2015-2018). This is more than 90% of all Obsteric Emergencies in the catchment area.

តាក់ ស្រីរដ្ឋ
ធូបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកម្ពុជា
Ms. Tak Sreyrath
Secondary Midwife,
Touk Meas HC, Kep

ណិត ឡៃសង
ធូបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកម្ពុជា
Ms. Nit Laisorn
Secondary Midwife, Touk
Meas HC, Kep

ហុន មុនីធីតា
ធូបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកម្ពុជា
Ms. Khun Monythida
Secondary Midwife,
Touk Meas HC, Kep

ណុប ស្រីល័ក្ខ
ធូបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកម្ពុជា
Ms. Nop Sreyleak
Secondary Midwife,
Touk Meas HC, Kep

ប៉ែន មុនីរៈ
ធូបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកម្ពុជា
Ms. Pen Monireak
Secondary Midwife,
Touk Meas HC, Kep

លោកស្រី ម៉ក់ ស៊ីប៉ូម
គិលានុបដ្ឋាកយីកានៅផ្នែកកុមារ
នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្ត
Mrs. Mok Sipom
Nurse of Pediatric,
Kampong Thom PRH

វេជ្ជ. យក់ ប៊ុនលី
ប្រធានផ្នែកកុមារនៃមន្ទីរ
ពេទ្យខេត្ត
Dr. Yok Bunnly
Chief of Pediatric
Department,
Kampong Thom PRH

កញ្ញា ស្រីន ផល្លា
ឆ្មបនៅផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរ
ពេទ្យខេត្ត
Ms. Sron Phalla
Secondary Midwife of
Maternity Ward,
Kampong Thom PRH

លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ជិន កែវសុវណ្ណ
អនុប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាល
ទទួលបន្ទុកផ្នែកគាំពារមាតា និង
ទារកខេត្តកំពង់ស្ពឺ
Dr. Chin Keo Sovann,
Deputy Director of Provincial
Health Department in charge
of Maternal and Child Health,
Kampong Speu province

លោកស្រី ទាវ សុគន្ធី
ប្រធានមណ្ឌលសុខភាព
វាលអង្គពពេល
ស្រុកប្រតិបត្តិកងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
Mrs. Teav Sokunthy,
Chief of Veal Ang Popel Health
Center, Kong Pisei Operational
District, Kampong Speu
province

កញ្ញា ហ៊ិន សសុទ្ធា
ឆ្មបនៅផ្នែកសម្ភពនៃមន្ទីរពេទ្យខេត្ត
Ms. Hin Sorsokthea
Secondary Midwife of
Maternity Ward,
Kampong Thom PRH

លោកស្រី ស្រី ចិន្តា
ឆ្មបនិងនាយសាលាផ្នែកសម្ភពនៃ
មន្ទីរពេទ្យខេត្ត
Mrs. Srey Chenda
Secondary Midwife and
Chief of Maternity Ward,
Kampong Thom PRH

បូ ស្រីនាង
ឆ្មបមជ្ឈមណ្ឌលផ្នែកសម្ភពកូន
Bo Sreyneang
Secondary Midwife
(Coach) of Delivery Service
Touk Maes HC, Kep

[2] អ៊ិន បូផា
ឆ្មបមជ្ឈមណ្ឌលផ្នែកសម្ភពកូន
Orn Bopha
Secondary Midwife (Coach
& Preceptor) of Delivery
Service, Touk Maes HC, Kep

ឆាំ ស្រីណូ
ឆ្មបមជ្ឈមណ្ឌលផ្នែកសម្ភពកូន
Chham Sreyno
Secondary Midwife of
Delivery Service,
Touk Maes HC, Kep

ចិន ដាណែត
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាព
 ផ្នែកពិនិត្យផ្ទៃពោះនិងសម្រាល
Chin Daneth
 Secondary (Contract) Mid-
 wife in charge of ANC and
 Delivery, Taing Krasaing
 Health Center,
 Kampong Thom PRHC

តាន់សុខស៊ុនណារី
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាព
 តាំងក្រសាំងទទួលបន្ទុកពិនិត្យ
 ផ្ទៃពោះសំរាលនិងវិល្លុតកូន
Tan Sok Sundry
 Secondary Midwife in
 charge of ANC, Delivery,
 and Abortion, Taing Kra-
 saing Health Center,
 Kampong Thom PRHC

លោកស្រី ឡៅធីតា
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាព
 តាំងក្រសាំងទទួលបន្ទុកពិនិត្យ
 ផ្ទៃពោះសំរាលនិងថែទាំក្រោយ
 សម្រាល
Mrs. Lao Thida
 SSecondary Midwife in
 charge of ANC, Delivery
 and PNC, Taing Krasaing
 Health Center, Kampong
 Thom PRHC

ម៉ម ស៊ីធឿន
 ឧបទទួលបន្ទុកផ្នែកឌីសថេស្តន
 និងសម្រាល
Mam Sithoeun
 Primary Midwife in charge
 of Pharmacy and Delivery,
 Taing Krasaing Health
 Center, Kampong Thom
 PRHC

ណុប សុបញ្ញា
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកមាស
Ms. Nop Sopanha
 Secondary Midwife,
 Touk Meas HC, Kep

ស៊ុយ ចិន្តាមុនី
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកមាស
Ms. Suy Chendamony
 Secondary Midwife,
 Touk Meas HC, Kep

ប៉ា សុខុម
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកមាស
Ms. Pa Sokhom
 Secondary Midwife,
 Touk Meas HC, Kep

ទន់ កន្ទីថា
 ឧបមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពទូកមាស
Ms. Ton Kanitha
 Secondary Midwife,
 Touk Meas HC, Kep

លោកស្រី ស្វាយ ម៉ារ៉ា
 ឧបមជ្ឈម នៅផ្នែកសម្ភពនិងភោគស្រ្តី
 នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពង់ស្ពឺ
Mrs Svay Mara
 Secondary Midwife of Ma-
 ternity Ward, Kampong Speu
 Provincial Referral Hospital

លោកស្រី ជិន រស្មី
 ឧបមជ្ឈម
 នៅមណ្ឌលសុខភាពវាលអង្គពពេល
Mrs Chin Raksmeay
 Secondary Midwife of Veal
 Angpopel Health Center, Kang
 Pisei Operational District,
 Kampong Speu

The project supported more than 720 hours of MCAT Meetings and 270 hours of Provincial & Hospital Core Team Meetings

ហ្គេច សៀម
គិលានុបដ្ឋាក មធ្យម
នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. Gech Siem
Secondary Nurse,
Kampot PRH

សុប ស្រីនាង
គិលានុបដ្ឋាក មធ្យម
នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. Sob Sreyneang
Secondary Nurse,
Kampot PRH

សូ ប៉ុណ្ណា
គិលានុបដ្ឋាក មធ្យម
នៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. So Ponna
Secondary Nurse,
Kampot PRH

ខៀវ សៅបុប្ផានី
ឆ្មបមធ្យមនៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. Khiev Saobophany
Secondary midwife,
Kampot PRH

សេង កញ្ញា
ឆ្មបមធ្យមនៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. Seng Kanha
Secondary midwife
Kampot PRH

ហ៊ុល សុភារី
គិលានុបដ្ឋាកមធ្យមនិងជាប្រធាន
ផ្នែកថែទាំនិងព្យាបាលទារកទើប
កើតនៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. Hul Sopheavy
Secondary Nurse, Chief of
Neonatal Care Unit,
Kampot PRH

ហេង ណារី
គី. បឋម ផ្នែកវ៉ាក់សាំង
Mrs. Heng Nary
Primary Nurse at Expansion
Program for Immunization,
Pong Toek Health Center

ឈូក ម៉ាលី
ឆ្មបមធ្យមផ្នែកពន្យាកំណើត
Mrs. Chhouk Maly
Secondary Midwife
Pong Toek Health Center

លាវ ឡេង
ឆ្មបមធ្យមនៃមន្ទីរពេទ្យខេត្តកំពត
Ms. Leav Leng
Secondary midwife
Kampot PRH

ទេព តឹមសួគ៌
ឆ្មបមធ្យមផ្នែកសម្រាលកូន
Mrs. Tep Kimsure
Midwife of Delivery Service,
Pong Toek Health Center

[5] ទេព តឹមមាន
ឆ្មបមធ្យមផ្នែកពិនិត្យផ្ទៃពោះ
Mrs. Tep Kimmean
Secondary Midwife of ANC
Service, Pong Toek Health
Center

[6] ហែម រតនា
ឆ្មបបឋមផ្នែកពិនិត្យផ្ទៃពោះ
Mrs. Hem Rathana
Primary Midwife of ANC
Service, Pong Toek Health
Center

[7] តារ សារ៉ង
ឆ្មបមធ្យមអនុប្រធានមណ្ឌល
សុខភាព, ផ្នែកពន្យាកំណើត
Mrs. Pheav Sarong
Secondary Midwife and
Vice Chief of Health Center
in charge of Birth Space
Service, Pong Toek Health
Center

លោក ម៉ែន ស៊ីណាត
គិលានុបដ្ឋាកមធ្យមនិងជាប្រធាន
មណ្ឌលសុខភាពតាំងក្រសាំង
Ms. Men Sinath
Secondary nurse, Chief
of Taing Krasaing Health
Center Department,
Kampong Thom PRHC

លោកស្រី យួន សារ៉ុម
ឆ្មបមធ្យមទទួលបន្ទុកផ្នែកឱសថ
ស្ថាននិងសំរាល
Mrs. Khun Sarom
Secondary Midwife in
charge of Pharmacy and
Delivery, Taing Krasaing
Health Center, Kampong
Thom PRHC

507 facility based education sessions conducted, with a total of 4135 total participants, including 1459 pregnant women, 819 mothers and 1857 care takers of which 887 were male.

Approximately 90 midwives and OD/PHD managers trained on “Facility based Inter Personal Communication“

ទំនុកចិត្តអាចជួយសង្គ្រោះជីវិតមនុស្សបាន

មានការប្រុងប្រយ័ត្ន ទើបអ្វីៗមានការប្រសើរឡើង

នៅពេលព្រះអាទិត្យកំពុងរៀបនឹងលិចនៅម៉ោងប្រាំមួយល្ងាច បុគ្គលិកនៃមណ្ឌលសុខភាពបរសេដ្ឋនៅក្នុងស្រុកប្រតិបត្តិគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ទើបតែបានបញ្ចប់ការងារពិនិត្យនិងពិគ្រោះជាមួយអ្នកជំងឺក្នុងការថែទាំរបស់ពួកគេ។ ស្រីមុំ និងវណ្ណតិដែលជាធូបពីរនាក់បានសម្រេចចិត្តសម្រាកបន្ទាប់ពីត្រួតពិនិត្យស្រ្តីដែលបានសម្រាកនៅបន្ទប់ក្រោយសម្រាលកូន ហើយផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីការថែទាំក្រោយសម្រាល (PNC) ឱ្យស្រ្តីក្រោយសម្រាល។

ក្នុងនាមជាប្រធានធូប នៃមណ្ឌលសុខភាពនេះ ស្រីមុំមានអាយុចាស់ជាងគេ ហើយមានបទពិសោធន៍ច្រើនជាងគេ។ ធូបមធ្យមជាពិសេស វណ្ណតិដែលជា

និស្សិតទើបបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រថ្មីៗ ចូលចិត្តសុំឱ្យគាត់ចែករំលែកបទពិសោធន៍ណាស់។

នៅពេលដែលកិច្ចសន្ទនារបស់ពួកគេត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេលខ្លីប្រកបដោយភាពរីករាយក្នុងចិត្តពេលនោះពួកគេបានក្រឡេកឃើញម៉ូតូមួយគ្រឿង បើកបរដោយបុរសវ័យក្មេងម្នាក់ជាមួយនិងភរិយាមានផ្ទៃពោះរបស់គាត់ដែលអង្គុយនៅខាងក្រោយ។ ដៃម្ខាងរបស់នាងឱបចង្កេះប្តីហើយដៃមួយទៀតឱបពោះរបស់នាង។

ខណៈពេលនោះធូបទាំងពីរបានដើរយ៉ាងលឿនសំដៅទៅកាន់គូស្វាមីភរិយាទាំងពីរ។ វណ្ណតិធ្លាប់ស្គាល់ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះនោះថា ជាសុភ័ក្ត្រដែលបានមកពិនិត្យសុខភាពជាប្រចាំជាមួយនាង។ ធូបមិនទាន់ទាំងបានសួរនាំផងស្រាប់តែប្តីរបស់សុភ័ក្ត្រក៏បានស្រែកទៅកាន់ធូបថា៖ «អ្នកត្រូវជួយប្រពន្ធខ្ញុំផងគាត់បែកទឹកភ្លោះហើយគាត់ជិតកើតហើយ!»។ គាត់បាននិយាយសម្លេងភ័យញ័រៗបណ្តើរ គ្រាភរិយារបស់គាត់ឱ្យដើរចូលអគារបណ្តើរ។

វណ្ណតិស្នើសុំឱ្យស្រីមុំជួយរៀបចំនិងសម្អាតបន្ទប់សម្រាល ខណៈពេលដែលនាងនាំប្តីប្រពន្ធមួយគូរនេះទៅបន្ទប់រង់ចាំ។ ក្រោយពីត្រួតពិនិត្យសញ្ញាសំខាន់ៗរបស់សុភ័ក្ត្រ និងមើលប្រវត្តិផ្ទៃពោះរបស់នាងហើយ វណ្ណតិ បានប្រាប់គូស្វាមីភរិយាដោយភាពរាក់ទាក់ថាអ្វីគ្រប់ៗយ៉ាងមិនអីទេ។

វណ្ណតិនិយាយថា៖ «ខ្ញុំរីករាយដែលពូនាំប្រពន្ធមកទីនេះទាន់ពេល។ មាត់ស្បូនរបស់សុភ័ក្ត្របើកបានប្រាំបួនសង់ទីម៉ែត្រហើយ។ ឆាប់ៗនេះអ្នកនឹងក្លាយជាឪពុកម្តាយដ៏រីករាយហើយ!»

នៅពេលទ្រនិចនាឡិកាដើរដល់ម៉ោងប្រាំពីរយប់ វណ្ណតិបានដកដង្ហើមយ៉ាងវែងហើយបានប្រាប់ថាការសម្រាលកូនបានដំណើរការយ៉ាងល្អ ហើយឥឡូវនេះពួកគេត្រូវរង់ចាំឱ្យសុភ័ក្ត្របេះចេញមកតែប៉ុណ្ណោះ។ អ្នកគ្រូពេទ្យធូបទាំងពីររូប បានអបអរសាទរគូស្វាមីភរិយា និង ម្តាយរបស់សុភ័ក្ត្រដែលបានមកដល់មុននេះបន្តិច ហើយប្រាប់ថាជាកូនស្រីដែលមានទម្ងន់ បីគីឡូក្រាម។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការអបអរសាទរនេះបានបញ្ចប់ទៅក្នុងរយៈពេលខ្លី។ ពីរ បីនាទីក្រោយមកសុភ័ក្ត្របានចាប់ផ្តើមធ្លាក់ឈាមខ្លាំង។ ម្តាយសុភ័ក្ត្របានចាប់ផ្តើមយំ និងឱបកូនស្រីរបស់គាត់។ រីឯស្វាមីរបស់នាងបានសុំអ្នកគ្រូពេទ្យធូបដើម្បីសង្គ្រោះភរិយារបស់គាត់។

ស្រីមុំបានប្រគល់ទារកទើបនឹងកើតទៅធូបមធ្យមមួយទៀត ហើយបានមកពិនិត្យសុភ័ក្ត្រ។ គាត់ឃើញថាស្បូនរបស់នាងមានទំហំធំ និង ទន់ ហើយការបាត់បង់ឈាមរបស់នាងគឺលើសពី 500ml ។ ដោយដៃញ័រ វណ្ណតិបានពិនិត្យមើលជីពចរបស់សុភ័ក្ត្រ ហើយក៏រំជួលចិត្តនៅពេលឃើញថាជីពចរលើសពី១២០ក្នុងមួយនាទី។ សម្ពាធឈាមរបស់នាងក៏បានធ្លាក់ចុះដល់ 100 លើ 60 ហើយស្រីមុំបានយល់ថាសុភ័ក្ត្រកំពុងតែភ័យដោយភាពភ្ញាក់ផ្អើល។

ក្នុងនាមជានិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាថ្មីដែលទើបតែចាប់ផ្តើមធ្វើការពេញម៉ោងនៅកន្លែងនេះកាលពីពីរខែមុន វណ្ណតិមិនសូវមានបទពិសោធន៍ច្រើនទេ។ គាត់នាងមានអារម្មណ៍ថាវិធីដែលល្អបំផុត គឺបញ្ជូនស្រ្តីទៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្ត។ បន្ទាប់ពីប្រាប់អំពីផែនការនាងដល់ស្រីមុំ វណ្ណតិដើរចេញទៅបន្ទប់រដ្ឋបាលដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍បន្ទាន់ ប៉ុន្តែស្រីមុំបានបញ្ឈប់នាង។

គាត់និយាយថា៖ «វណ្ណតិ កុំបារម្ភ ខ្ញុំធ្លាប់ជួបស្ថានភាពបែបនេះពីមុនមក។ ចាំស្តាប់ខ្ញុំណា ខ្ញុំនឹងប្រាប់អ្នកអំពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើ»។ បន្ទាប់មកគាត់បានចាប់ផ្តើមផ្តល់ការណែនាំដល់វណ្ណតិដោយមានទំនុកចិត្តភាព។

គាត់ប្រាប់ឱ្យនាងបន្តការគ្រប់គ្រង និង ព្យាបាលដោយផ្តល់ឱ្យស្រ្តីត្រូវស្រែវ៉ែនរ៉ូម ចាក់តាមសរសៃនិងចាក់អុកស៊ីស៊ីនបន្ថែមទៀត បន្ទាប់មកឈ្នួស្បូន។ បន្ទាប់ពី ១៥ ទៅ ២០ នាទីស្បូនចាប់ផ្តើមរឹងរឹត។ ការហូរឈាមក៏ឈប់ ហើយសម្ពាធឈាមរបស់ស្រ្តីចាប់ផ្តើមល្អប្រសើរឡើងវិញ។ ស្រីមុំញញឹមដាក់វណ្ណតិហើយ ប្រាប់នាងថា «ល្អណាស់!»។

អ្នកគ្រូពេទ្យធូបទាំងពីររូបបញ្ចប់ការព្យាបាល ហើយរៀបចំទុកដាក់សម្ភារៈដោយអារម្មណ៍ភ័យនៅឡើយ វណ្ណតិក៏បញ្ជូនសុភ័ក្ត្រទៅកាន់បន្ទប់ក្រោយសម្រាល។ តាមការណែនាំបន្ថែមពីស្រីមុំ នាងបានតាមដានស្ថានភាពសុខភាពរបស់សុភ័ក្ត្ររៀងរាល់ដប់ប្រាំនាទីម្តង ក្នុងរយៈពេល 1 ម៉ោងដំបូង ហើយបន្ទាប់មករៀងរាល់សាមសិបនាទីម្តងក្នុងម៉ោងបន្ទាប់។ បន្តការតាមសុខភាពរបស់សុភ័ក្ត្របួនម៉ោងបន្តទៀតរហូតដល់សុខភាពនាងមានភាពប្រសើរឡើង។

ក្នុងអំឡុងពេលសួរសុខទុក្ខដំបូងវណ្ណតិបានសម្តែងការដឹងគុណចំពោះស្រីមុំ។ នាងបានសួរស្រីមុំថា ហេតុអ្វីបានគាត់ដឹងអំពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើ ហើយជាពិសេសមិនភ័យសោះនៅក្នុងដំណើរការសង្គ្រោះនេះ។

ស្រីមុំបានប្រាប់នាងថា អ្នកជំនាញពីគម្រោង *Muskoka* បានផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់ធូបនៅមណ្ឌលសុខភាពនេះ។ នៅក្នុងវគ្គនេះពួកយើងបានអនុវត្តពីការសង្គ្រោះបន្ទាន់ផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការសម្រាលកូន។ តាមរយៈគម្រោង *Muskoka* បានផ្តល់ឱ្យពួកយើងគេនូវឧបករណ៍ហ្វឹកហ្វឺនិងម៉ាស៊ីនកាំងសម្រាប់អនុវត្តដោយខ្លួនឯង។

ស្រីមុំបាននិយាយថា «វាបានផ្លាស់ប្តូរជីវិតរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំធ្លាប់ដូចវណ្ណតិដែរ ហើយការចងចាំរបស់ខ្ញុំកាន់តែតិចទៅពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ ការហ្វឹកហាត់ជាមួយគូរូបភ្នំជួយខ្ញុំច្រើនណាស់។ អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងគឺល្អរហូតប៉ុន្តែត្រូវតែមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់។ ដូច្នេះយើងត្រូវតែហ្វឹកហាត់ជានិច្ច»។

ពេលនេះការសន្ទនាត្រូវបានបញ្ចប់។ ម្តាយរបស់សុភ័ក្ត្របានមករកពួកគេ។ គាត់បានថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់ធូបដែលបានជួយអន្តរាគមន៍ដល់កូនស្រីរបស់គាត់។ វណ្ណតិបានប្រាប់គាត់ថាមកពីស្រីមុំមានបទពិសោធន៍ច្រើន។

ដោយកាយវិការញញឹមផ្អែមល្ហែម ស្រីមុំបានសន្យាចំពោះវណ្ណតិថានាងនឹងក្លាយជាធូបមានបទពិសោធន៍ ហើយនឹងត្រៀមខ្លួនរួចរាល់ដើម្បីសង្គ្រោះជីវិតស្រ្តីនិងជួយបង្កើននាង ហើយនាំនាងទៅចូលរួមវគ្គហ្វឹកហាត់ដែរនាពេលខាងមុខនេះ។

BECAUSE CONFIDENCE SAVES LIVES

Everything is fine until something goes wrong

As the sun was setting at 6pm, the staff of Boset Health Center in the Kangpisey Operational District, Province of Kampong Speu had just finished attending to the patients in their care. Srey Mom and Vanntey, the two midwives, decided to sit down for a short break after doing a round of routine check ups on the women resting in the post-delivery room, providing everyone some counselling on postnatal care (PNC).

As the Chief midwife of the facility, Srey Mom was the oldest and had had the longest experience in the field. The secondary midwives, especially fresh graduate Vanntey, looked up to her and often invited her to sit down with them to share experiences.

As their conversation reached a brief moment of silence with both women content within their own thoughts, they noticed a motorbike driven by a young man pull up, with his pregnant wife sitting side saddled behind. She had one hand around him and the other hugging her protruded belly.

While they were rushing towards the couple, Vanntey recognized the pregnant lady as Sopheak who had come in for regular ANC check ups with her. Before she could inquire as to whether she was in pain, Sopheak's husband called out to them.

"Quick! Please help my wife! Her water broke and I think the baby is coming soon!" He said with a shaking voice while supporting his wife to walk into the building.

Vanntey asked Srey Mom to help her check the delivery room while she reassured the couple and brought them to a waiting room. While taking Sopheak's vital signs and going over her history, Vanntey told the couple in a calming tone that everything looked good.

"I'm glad you're here on time. You are already 6 centimeters dilated right now. Very soon you will become happy parents!" She said, as she instructed the couple to move to the delivery room.

As the clock ticked at 8pm, Vanntey took a deep breath and announced that the delivery went by smoothly and that they now only had to wait for the placenta to be expelled.

The midwives congratulated the couple and Sopheak's mother, who had arrived earlier, for the baby girl who weighed a healthy 3.5 kgs.

However, the relief was short lived. A couple of minutes later, Sopheak started to bleed profusely. Sopheak's mother started crying and hugging her daughter, whilst her husband begged the midwives to save his wife.

Srey Mom handed the newly born baby to another secondary midwife, **to stay under father's supervision** and came to check in on Sopheak. She found that the woman's uterus was large and soft and her vaginal blood loss was over 500 ml. With trembling hands, Vanntey checked Sopheak's pulse and to her dismay found out that it was 120/min. Her blood pressure had also gone down to 100 by 70, and Srey Mom understood that Sopheak was in shock.

As a fresh graduate who had only just started working full time at the facility two months ago, Vanntey had not had a lot of hands on experience yet. Although she tried to contain it, she was visibly nervous. She felt the best course of action was to refer the postpartum woman to the Provincial Referral Hospital. After sharing her opinion with Srey Mom, Vanntey started to walk out to the office to prepare an ambulance. **Srey Mom saw, that she is in distress and tried to calm her down.** "Vanntey, calm down, I will tell you what to do. Don't worry, I've been in this situation before," she said and then started to give Vanntey instructions with a calm demeanor.

She told Vanntey to proceed to management and treatment by giving Sopheak an IV fluid and further Oxytocin, while she massaged her uterus with a circular movement. After 10 minutes, the uterus became firm. Her bleeding stopped, and the woman's blood pressure started to improve. Srey Mom smiled at Vanntey and told her, "You did it!"

They wrapped up the procedure and Vanntey, still shaken, took Sopheak to a post delivery room. As further instructed by the senior midwife, Vanntey monitored the postpartum woman once every fifteen minutes in the first hour and then once every thirty minutes in the next five hours.

In between visits during the first hour, Vanntey expressed her gratitude to Srey Mom and made her some coffee.

She asked Srey Mom, how she had known what to do, and especially how she was so calm in the process.

Srey Mom told her that once or twice every month, the midwives at the health center were provided with a coaching session by Muskoka coaches and experts. In the sessions, they practice the treatment procedures for Postpartum Hemorrhage as well as other obstetric **and newborn** emergencies.

"It changed my life," Srey Mom said, "I used to be like you, but my memory gets worse as the years pass by. Practicing with the coach keeps me on track. Everything's fine until something goes wrong. So you really have to be at your best."

This time, their conversation ended when Sopheak's mother came in to find them. Dabbing at her tears, the elderly woman profusely thanked the midwives for their intervention. Vanntey told her that it was all thanks **to the help from the experienced Srey Mom.**

They both then offered to show Sopheak's mother where she can offer the banana she brought and thank **the spirits** for the safe delivery of her third grandchild. Sopheak's mother also asked the high being to bless the midwives.

Smiling at the sweet gesture, Srey Mom reassured Vanntey that she will become an experienced midwife, ready to save lives and promised to teach her what she had learnt and bring her to the upcoming coaching session the week after.

Disclaimer

1. In order to maintain privacy and anonymity of some individuals in some instance, individuals's names, their identifying characteristics and details such as physical properties, occupations and places of residence have been changed.

2. The information in this book is meant to supplement, not replace, the body of evidence generated by the Improving Maternal and Newborn Care in Cambodia project. The publisher advises readers to contact GIZ GmbH or GFA Consulting Group staff for additional information about the project.

Credits

Published by:

GFA Consulting Group GmbH
Eulenburgstraße 82, 22359 Hamburg, Germany
Internet: www.gfa-group.de
E-mail: info@gfa-group.de

Supported by:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Registered Offices in Bonn and Eschborn, Germany
T +880 2 5506 8744 – 52
E-mail: info@giz.de and giz-cambodia@giz.de
Internet: www.giz.de

GIZ GmbH and GFA Consulting Group are responsible for the content of this publication

The Improving Maternal & Newborn Care in Cambodia project is implemented by Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH and GFA Consulting Group GmbH. The project is funded by German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ)

Photography and Book Design by Mona Simon

Text by Project team of “Improving Maternal & Newborn Care in Cambodia” and Sonita Men

